

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

อ.พ. ๑/๒๕๕๗

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า "ทางหลวง" ให้มีความหมายรวมถึงที่พักริมทาง และยกเลิกบทนิยามคำว่า "ทางชนาน" รวมทั้ง เพิ่มบทนิยามคำว่า "ยานพาหนะ" (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๕)

(๒) ยกเลิกบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับสุขาภิบาลทั้งหมด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๑๓ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๑ และยกเลิกมาตรา ๑๑ และ (๕) ของมาตรา ๑๕)

(๓) กำหนดให้มีการเข้าออกทางหลวงพิเศษได้เฉพาะโดยทางเสริมตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น และกำหนดให้จัดทำทางบริการเพื่อใช้แทนทางหลวงหรือทางอื่นใดที่ถูกปิดเนื่องจากทางหลวงพิเศษตัดผ่าน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๕)

(๔) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแก้ไขทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง และห้ามการระบายน้ำลงในเขตทางหลวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ และเพิ่มเติมมาตรา ๓๔/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกยานพาหนะมีกานาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายให้พ้นทางจราจร (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ และเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)

(๖) กำหนดห้ามการชุมนุมกันในเขตทางหลวง (เพิ่มเติมมาตรา ๕๖/๑)

(๗) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๓)

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าไปสำรวจเบื้องต้นในที่ดินหรือสิ่งสาธารณทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใด และกำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวงได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๓ และมาตรา ๖๘ และเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๑)

(๙) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ และเพิ่มเติมมาตรา ๗๓/๑ และมาตรา ๗๓/๒)

(๑๐) กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับในกรณีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว (เพิ่มเติมมาตรา ๗๓/๓)

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยทางหลวงได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมดูแลรักษาทางหลวงยังไม่เหมาะสม และมาตรการสำหรับดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร และปรากฏว่าได้มีการใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดบนทางหลวงก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง และความปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะบนทางหลวง นอกจากนี้ ยังปรากฏว่ามีการใช้ทางหลวงเพื่อการชุมนุมประท้วงยื่นข้อเรียกร้องจากทางราชการ และโดยที่ได้มีการยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสุขาภิบาล และกำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้รวมทั้ง ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. บทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล (ร่างคำปรารภวรรคสอง)

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙^๑ ประกอบกับมาตรา ๓๑^๒ มาตรา ๓๕^๓ มาตรา ๔๔^๔ มาตรา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นับมาใช้บังคับกับกฎหมายที่ออกบังคับใช้ก่อน โดยยกเว้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โฆษณูโลม”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน การลงโทษ หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

๔๘^๕ และมาตรา ๕๐^๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๓. ชื่อร่างพระราชบัญญัติและบทให้ใช้บังคับ

๓.๑ ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓.๒ บทให้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๔. เนื้อหาสาระที่แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔.๑ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๔) ดังนี้

การจับ ขุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถาน โดยปกติสุขการเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากควมยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ ในการณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก”

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุขโลก การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การส่งเสริมอง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดขวางไม่เป็นการแข่งขัน”

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหมายรวมถึงที่พักริมทาง

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย”

๔.๒ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขโดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔)

๔.๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ไหล่ทาง” และคำว่า “ผู้อำนวยการทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ในมาตรา ๔) ดังนี้

เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหมายรวมถึงเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวง อาทิ รถนำ รถบด รถเกรด

“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกัน”

๔.๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และมาตรา ๗) ดังนี้

๔.๔.๑ กำหนดการแบ่งประเภทของทางหลวง

“มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๕ ประเภท คือ

- (๑) ทางหลวงพิเศษ
- (๒) ทางหลวงแผ่นดิน
- (๓) ทางหลวงชนบท
- (๔) ทางหลวงท้องถิ่น
- (๕) ทางหลวงสัมปทาน”

๔.๔.๒ กำหนดลักษณะทางหลวงพิเศษ

“มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษ โดยกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้เฉพาะโดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น”

๔.๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘) ดังนี้

กำหนดลักษณะของทางหลวงชนบท

“มาตรา ๘ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท”

๔.๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐) ดังนี้

กำหนดลักษณะของทางหลวงท้องถิ่น

“มาตรา ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น”

๔.๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขโดยยกเลิกความในมาตรา ๑๑)

๔.๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓) ดังนี้

กำหนดหลักเกณฑ์การลงทะเบียนทางหลวงประเภทต่าง ๆ และกำหนดให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงบางประเภทในราชกิจจานุเบกษา

“มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่างๆ ให้ลงทะเบียนไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๒) ทางหลวงชนบท อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวงชนบท

(๓) ทางหลวงท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด

ให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงตาม (๑) ในราชกิจจานุเบกษา"

๔.๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕) ดังนี้

กำหนดบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการทางหลวง

"มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ผู้อำนวยการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน

(๒) อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ผู้อำนวยการทางหลวงชนบท

(๓) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่น"

๔.๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐) ดังนี้

กำหนดบุคคลผู้เป็นเจ้าของหน้าที่กำกับ ตรวจตรา ควบคุมทางหลวงและงานเฉพาะทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท

"มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจตรา และควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท"

๔.๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑) ดังนี้

กำหนดบุคคลผู้เป็นเจ้าของหน้าที่กำกับ ตรวจตรา ควบคุมทางหลวงและงานเฉพาะทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น

"มาตรา ๒๑ ให้นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจตรา และควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น"

๔.๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖) ดังนี้

กำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบทมีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง

“มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น ให้ อธิบดีกรมทางหลวงชนบท มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระบายน้ำ และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมใน ทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเกี่ยวกับทางหลวงและงานทาง”

๔.๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒) ดังนี้

กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหล ผ่านทางหลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำ สาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้

“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทาง หลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตาม ความจำเป็นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ประกาศแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าว และปิด ประกาศไว้ในบริเวณที่จะกระทำการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือ ทรัพย์สินในแนวเขตดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำหรือแก้ทาง ระบายน้ำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ และมี หนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อนเข้าดำเนินการ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ รัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีจำเป็นต้องป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินและเพื่อ ประโยชน์แก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทาง หลวงมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ทันที แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง”

๔.๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖) ดังนี้

กำหนดทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

“มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทาง ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

๔.๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๗/๑) ดังนี้

กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงมีอำนาจควบคุม ดูแลเกี่ยวกับการระบายน้ำลงในเขตทางหลวง

“มาตรา ๓๗/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดระบายน้ำลงในเขตทางหลวงอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

การระบายน้ำที่กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวงดเว้นการระบายน้ำลงในเขตทางหลวงทันที หรือให้รื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำภายในเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำดังกล่าวได้ โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”

๔.๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒) ดังนี้

กำหนดกรณียานพาหนะใดที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

“มาตรา ๔๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และจะต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด ”

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และหากเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ โดยนำความในมาตรา ๔๒/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๔.๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๑๙ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒/๑) ดังนี้

กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนกฎหมายนี้ให้พ้นจากจราจรได้

“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่ได้จากผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจยึดหน่วงยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะนั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียน หากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียน ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป"

๕.๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๖/๑) ดังนี้

กำหนดบทห้ามชุมนุมกันในเขตทางหลวง

"มาตรา ๕๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะหรือคนเดินเท้า"

๕.๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘) ดังนี้

๕.๑๙.๑ กำหนดบทห้ามสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงหรือรुक้าเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง และผู้ได้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวง

"มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือรुक้าเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจรด้วย

ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

๔.๑๔.๒ กำหนดค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

"มาตรา ๔๔ ผู้ใดที่มีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงเสียก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดเงื่อนไขให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

๔.๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓) ดังนี้

กำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวง มีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใด และให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มีทางบริการขึ้นเพื่อใช้แทนทางหลวงหรือทางอื่นที่มีอยู่เดิมที่ถูกปิดอันเนื่องจากทางหลวงพิเศษตัดผ่าน

"มาตรา ๕๓ ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน

ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มีทางบริการขึ้นใช้แทน โดยอาจกำหนดหรือดัดแปลงแก้ไขจากทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม หรือจัดให้มีทางขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นทางบริการก็ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตทางหลวงพิเศษหรือไม่ก็ตาม

ทางบริการตามวรรคสองไม่ถือเป็นทางหลวงพิเศษ"

๔.๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๕) ดังนี้

กำหนดบทห้ามสร้างทางถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษ

“มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษ

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๔.๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖) ดังนี้

กำหนดบทห้ามปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ หรือ รุกกล้าเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ ยกเว้นกรณีจำเป็นจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษก่อน ทั้งนี้ จะต้องเป็นกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด ในเขตทางหลวงพิเศษ หรือรุกกล้าเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ใดที่มีความจำเป็นต้องสร้างหรือกระทำการใดๆ ผ่านเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทั้งนี้ จะต้องเป็นกิจการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ และเป็นการผ่านเขตทางหลวงพิเศษเท่าที่จำเป็น รวมทั้งต้องไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะสร้างหรือกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๔๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่ทางงานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคสองได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๔.๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑) ดังนี้

กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลากินกว่าที่กำหนด หรืออาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

“มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลากเกินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบท สำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น”

๔.๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓) ดังนี้

กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้บุคคลเข้าบริหารจัดการทำเรื่องหรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมทาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นในเขตทางหลวงของผู้อำนวยการทางหลวง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

“มาตรา ๖๓ ผู้อำนวยการทางหลวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดเข้าบริหารจัดการทำเรื่อง เรื่องสำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมทาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นในเขตทางหลวงที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ในกรณีที่บุคคลอื่นเป็นผู้ลงทุนจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขในการอนุญาตได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงมูลค่าการลงทุน และผลตอบแทนที่ผู้รับอนุญาตจะได้รับด้วย และให้กรรมสิทธิ์ในสิ่งที่บุคคลดังกล่าวได้จัดให้มีตกเป็นของรัฐ”

๔.๒๕ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๓ และมาตรา ๖๘) ดังนี้

“ส่วนที่ ๓

การกำหนดแนวทางหลวงและการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
ผู้อำนวยการทางหลวงและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปสำรวจ
เบื้องต้นในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้
เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางหลวง ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติของ
กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมา
ใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางหลวง ให้ผู้อำนวยการ
ทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล
ดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปสำรวจเบื้องต้นในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคล
ใดเป็นการชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็นเพื่อการนั้น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
โดยผู้อำนวยการทางหลวงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือ
อสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น ถ้าไม่อาจติดต่อ
กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้
ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ
และที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้ง
กำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม"

๕.๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง
พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๒๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๘/๑) ดังนี้

กำหนดการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายนี้ รวมทั้งการ โอน
อสังหาริมทรัพย์ที่มีได้เวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ให้ได้รับ
ยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ เช่นเดียวกับกรณีที่ได้มา
โดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

"มาตรา ๖๘/๑ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้าง
หรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการเวนคืนตาม
กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในกรณีที่มีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มีการเวนคืนตามกฎหมาย
ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่า
ใช้จ่ายใด ๆ เช่นเดียวกับกรณีที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์"

๔.๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน (ร่างมาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๗๓) ดังนี้

๔.๒๗.๑ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบยานพาหนะที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจร โดยไม่แสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นมองเห็นตามที่กฎหมายกำหนด

"มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

๔.๒๗.๒ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณีตามที่กฎหมายกำหนด

"มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

๔.๒๗.๓ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณีตามที่กฎหมายกำหนด

"มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง มาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

๔.๒๗.๔ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ ห้ามสร้างทาง ถนนหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง รวมทั้ง ห้ามติดตั้ง แขนง วาง หรือกองในลักษณะที่เป็นการกีดขวาง หรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ

“มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๔.๒๗.๕ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น ซิดเขียน เคลื่อนย้าย รื้อถอน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ อาทิ เครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร เครื่องหมายสัญญาณไฟฟ้า อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภัย รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หรือหลักระยะในเขตทางหลวง

“มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๔.๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓) ดังนี้

๔.๒๘.๑ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ หยุดจอด หรือกลับยานพาหนะบนทางจราจร หรือไหล่ทางในเขตทางหลวง รวมทั้ง ชื้อ ขาย แจกจ่าย หรือเลี้ยงสัตว์บนทางจราจร ตลอดจนปลูกสร้างสิ่งใดในเขตทางหลวง

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖/๑ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๔.๒๘.๒ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ กีดกันหรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำที่ติดต่อกับเขตทางหลวงหรือทางน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในเขตที่ดิน หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง

“มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

**๔.๒๘.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ในความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว**

**“มาตรา ๗๓/๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว
ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว
ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”**

๔.๒๙ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๑)

ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงชนบทที่ยังคงการบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ
ก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทาง
หลวงท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ กับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

: พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล

พ.ศ. ๒๕๔๒

เอกสารประกอบการพิจารณานี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

มกราคม ๒๕๔๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายहित ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑

นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย นิตกร ๕ นายทศวิหุ่ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๕

นางสาววีรนุช หมั่นทอง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒ ๙๔๕ ๕๖๒๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๔

สารบัญ

หน้า

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๑ -
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ความเป็นมา	๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๒
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๒
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	๑๓
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๓
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๒๗
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ กับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๒๙
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖๙
- ข่าวกที่เกี่ยวข้อง	๖๙
ภาคผนวก : พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	(๑)
: พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒	(๒๐)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. มีผู้นำเสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย**คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี** เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. เสนอโดย **พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์และนายธีรโชติ กองทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย** เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๕ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

๓. เสนอโดย **นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล และนายเทวัญ ลิปตพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา** เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้มีหลักการในการทำงานเองเดียวกันโดยฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ มีเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยทางหลวงได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมดูแลรักษาทางหลวงยังไม่เหมาะสม และมาตรการสำหรับดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร และปรากฏว่าได้มีการใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดบนทางหลวง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง และความปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะบนทางหลวง นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามีการใช้ทางหลวงเพื่อการชุมนุมประท้วงยื่นข้อเรียกร้องจากทางราชการ และโดยที่ได้มีการยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสุขาภิบาล และกำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีมติอนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรก่อนกฎหมายนี้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา

ครั้งต่อมา คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และกระทรวงคมนาคมเห็นชอบด้วยแล้วตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ โดยให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแก้ไขถ้อยคำตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอขอแก้ไข แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

* (๑) นายปกิต พัฒนกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายชัย ชิดชอบ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายจตุติ ไกรฤกษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสานิต ว่องสันพงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
* (๖) นายธีระ ดันสมพงษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายชัชวาลย์ บรรณวัฒน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายมานะ มหาสุวีระชัย	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๙) นายเข้มมุขดิน อูมา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๐) พันตำรวจโท บรรณิน ตั้งภากรณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ	(๑๒) นายกิตติพงษ์ เทียมสุวรรณ
(๑๓) นายจตุพร เจริญเชื้อ	(๑๔) นางสาวทรินรัตน์ พุทธปวน
* (๑๕) นายชัยพร บุญศิริ	(๑๖) นายชววิทย์ กุ้ย พิทักษ์พรพัลลภ
(๑๗) นายเชน เทือกสุบรรณ	* (๑๘) นายดิศทัต โหตระกิตย์
(๑๙) นางนงคณาถ เตชะไพบูลย์	(๒๐) พันตำรวจเอก ปรีดี เจริญศิลป์
(๒๑) นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ	(๒๒) นายพ่ายพ ปั้นเกตุ

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

(๒๓) นายพีเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	(๒๔) นายพีระพันธ์ุ สาส์รัฐวิภาค
(๒๕) นางสาวเพชร ศิริวัฒน์โก	(๒๖) นายภิมุข สิมะโรจน์
(๒๗) นายยุทธศิลป์ รูปนะกุล	(๒๘) นายวิจิตร พรพฤติพันธ์ุ
(๒๙) นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง	(๓๐) นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม
(๓๑) นายสุชาติ บรรดาศักดิ์	(๓๒) นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย
(๓๓) นายอดิศักดิ์ กุ๋วราวุฒิปานิช	(๓๔) นางสาวอรดี สุพศรี
(๓๕) นายอิทธิเดช แก้วหลวง	

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สามโดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการวิสามัญมีข้อสังเกตไว้ในรายงานและได้นำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ซึ่งปรากฏผลการพิจารณาครั้งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ และได้เสนอข้อสังเกตดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันอังคารที่ ๒๖ พฤศจิกายน

^๑ หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

^๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๘ กำหนดว่า

ข้อออกสภาผู้แทนราษฎรมันได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภา คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาเองตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบสี่คน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสึกกร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป

พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและ
สิทธิมนุษยชน วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาแล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้
เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

บันทึก
ประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ รับหลักการร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .. ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวง) และกระทรวงมหาดไทย(กรมโยธาธิการ และกรมการผังเมือง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด ทั้งนี้ อาจสรุปสภาพปัญหาของพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงร่างของคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) ได้ดังนี้

๑. สภาพปัญหาของพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

เนื่องจากพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันได้แก่

๑.๑ การควบคุมดูแลรักษาทางหลวงและการดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

๑.๒ การใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่ประกาศกำหนดบนทางหลวงมากขึ้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจเกิดจากความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือผู้ประกอบการ

๑.๓ การชุมนุมประท้วงเพื่อยื่นข้อเรียกร้องต่อทางราชการจะมีการปิดทางหลวงทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

๑.๔ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงในการเปรียบเทียบคดีในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว

๑.๕ อัตราโทษตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม

๒. การแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญของพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อสังเกตของหน่วยงาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงคมนาคมจึงได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอข้อสังเกตประกอบการพิจารณาด้วย สรุปได้ดังนี้

๒.๑ หลักการที่กระทรวงคมนาคมเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ได้แก่

๒.๑.๑ กำหนดให้ทางหลวงพิเศษเป็นทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้เพื่อการจราจรจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งได้สะดวกและรวดเร็ว และไม่มีจุดประสงค์ในการเปิดพื้นที่หรือการพัฒนาที่ดินสองข้างทาง โดยควบคุมมิให้ยานพาหนะ คน สัตว์ หรือสิ่งอื่นใดเข้าออก เว้นแต่ยานพาหนะบางประเภทที่อนุญาตให้เข้าหรือออกโดยทางเสริม (ร่างมาตรา ๔)

๒.๑.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าไปสำรวจในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของบุคคลใดได้ เพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างทางหลวง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๑.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจกำหนดระยะห่างของแนวอาคารจากเขตทางหลวง และวางเงื่อนไขให้ผู้ขออนุญาตสร้างทางเข้าออกทางหลวงต้องจัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกปลอดภัยต่อการจราจรและคนเดินเท้า (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยผู้ขับขี่ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองยานพาหนะต้องเสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนค่าดูแลรักษา (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑.๕ กำหนดให้การระบายน้ำลงในเขตทางหลวงในลักษณะอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑.๖ กำหนดให้การปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษจะกระทำได้เฉพาะกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่องานทางหลวงพิเศษหรือเป็นการวางสาธารณูปโภคตัดผ่านทางหลวงเท่านั้น (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๑.๗ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือผู้ประกอบการซึ่งได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด ต้องรับผิดชอบหนึ่งเป็นผู้กระทำความผิดในกรณีที่มีการใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่กำหนดบนทางหลวง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๑.๘ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมกับความผิดและสภาพสังคม และกำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว (ร่างมาตรา ๒๓ ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒ ข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ มีดังนี้

๒.๒.๑ การกำหนดให้ผู้จัดให้ลงทะเบียนอาจแต่งตั้งนายทะเบียนทางหลวงและ
ผู้ช่วยนายทะเบียนทางหลวง ให้เป็นผู้ดำเนินการลงทะเบียนก็ได้ (ร่างมาตรา ๕ (เพิ่มเติมวรรคสองของ
มาตรา ๑๓)) เห็นว่า ผู้จัดให้ลงทะเบียนทางหลวงสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการ
แทนได้อยู่แล้ว แต่หากจะระบุตัวบุคคลผู้ปฏิบัติการแทน ควรจะบัญญัติให้ชัดเจนว่า “ผู้จัดให้ลงทะเบียน
อาจมอบอำนาจให้ข้าราชการหรือพนักงาน ซึ่งผู้จัดลงทะเบียนมอบหมายทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการแทนได้”

๒.๒.๒ การเพิ่มเติมอำนาจผู้อำนวยการทางหลวงในการสำรวจแนวทาง
(ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๖))

(๑) กรณีการจะเข้าไปสำรวจ วางแนวทาง หรือดำเนินการอันเกี่ยวเนื่อง
ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของบุคคลใดได้นั้น เห็นควรให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น
ตั้งอยู่ด้วยโดยแจ้งกำหนด วัน เวลา ที่จะทำการให้ครบถ้วน และควรกำหนดระยะเวลาล่วงหน้าพอสมควร

(๒) กรณีการเข้าไปในอาคาร สานบ้าน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย โดยกำหนด
ให้แจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วัน ก่อนเริ่มกระทำการ
เห็นว่า ระยะเวลาดังกล่าวน้อยเกินไป ควรแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น
ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๐ วัน ก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น

๒.๒.๓ การปรับปรุงอำนาจของผู้อำนวยการทางหลวงในการแก้ไขทางระบายน้ำ
(ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)) โดยต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบล่วงหน้า
ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นั้น เห็นว่า การจะเปลี่ยนแปลงหรือขุดถนน หรือแก้ไขทางระบายน้ำดังกล่าวนี้ ควรเป็น
ในกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น และควรปรับข้อความให้ชัดเจนเป็นกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน
ก่อนวันเริ่มกระทำการ

๒.๒.๔ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่ชำรุดบนทางหลวง
และการขีดท่วงยานพาหนะ (ร่างมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)) มีข้อสังเกต ๒ ประการ คือ
การกำหนดให้ผู้ขับขี่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือเครื่องจักรใด ๆ ที่ขีดช่องหรือชำรุด
บนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้นั้น จะต้องนำยานพาหนะดังกล่าวออกไปให้พ้นทางจราจร
หรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์ขีดช่องหรือชำรุด
หรือตามระยะเวลาที่ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดนั้น
เห็นว่าควรกำหนดกรอบระยะเวลาดังกล่าวที่ผู้อำนวยการทางหลวงใช้ดุลพินิจด้วย และการกำหนดให้
ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจยึดท่วงยานพาหนะ
หรือเครื่องจักรที่ชำรุดได้ และหากพ้นกำหนด ๓ เดือน มีอำนาจนำเครื่องจักรออกขายทอดตลาดได้นั้น
เห็นว่า การกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ ๓ เดือนน่าจะนานเกินไป ควรลดระยะเวลาดังกล่าวให้เหลือไม่เกิน
กว่า ๑ เดือน

๒.๒.๕ การเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจในการอนุญาตให้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวก
แก่การจราจร ซึ่งเดิมเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีเป็นอำนาจของผู้อำนวยการทางหลวงนั้น
(ร่างมาตรา ๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)) เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลง

ในสาระสำคัญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อภาระหน้าที่ที่รัฐมนตรีอนุญาตเป็นหนังสือไปแล้วก่อนหน้านี้ จึงเห็นควรกำหนดบทเฉพาะกาลด้วยว่า “การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้จนกว่าหนังสืออนุญาตที่เป็นเงื่อนไขนั้นจะสิ้นสุดลง”

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแก้ไขในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๓.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักการตามร่างฯ ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ นอกเหนือจากหลักการที่กระทรวงคมนาคมเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยการตัดบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับสุขาภิบาลในกฎหมายว่าด้วยทางหลวงทั้งหมด (ร่างมาตรา ๖ ร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๘ ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๒๓)

๓.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯตามหลักการที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

๓.๒.๑ หลักการที่แก้ไขเพิ่มเติมตามร่างฯที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

(๑) การเพิ่มอำนาจของผู้อำนวยการทางหลวงในการแก้ไขทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงเพื่อป้องกันน้ำท่วมในบริเวณทางหลวง(ร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)) เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในปัจจุบันให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจทำหรือแก้ไขทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงภายในระยะสองร้อยเมตรจากเขตทางหลวงเท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการถมที่ดินให้สูงขึ้นทำให้ตัดกั้นน้ำไหล และบางพื้นที่ก็มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำ ทำให้น้ำไม่อาจระบายออกจากทางหลวงได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจระบายน้ำออกจากเขตทางหลวงได้มากกว่าสองร้อยเมตร คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับหลักการตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในบางกรณีระยะทางระหว่างทางหลวงกับแหล่งน้ำสาธารณะที่จะระบายน้ำลงไปในนั้นห่างกันมาก ทำให้ผู้อำนวยการทางหลวงไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะทำทางระบายน้ำไปสู่แหล่งน้ำดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจในการทำหรือแก้ไขทางระบายน้ำให้ออกจากทางหลวงได้ตามความจำเป็นโดยไม่จำกัดระยะทางสำหรับระยะเวลาในการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบนั้น เห็นสมควรกำหนดให้แจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ก่อนวันเริ่มทำการ

(๒) การให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจออกระเบียบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ขึ้นขี่หรือเจ้าของยานพาหนะในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายให้พ้นทางจราจร(ร่างมาตรา ๑๗ (เพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)) คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) พิจารณาแล้วเห็นว่า การให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจออกระเบียบดังกล่าวยังไม่เหมาะสม เนื่องจากผู้อำนวยการทางหลวงที่รับผิดชอบทางหลวงแต่ละประเภทจะเป็นบุคคลคนละคนกัน จึงอาจมีแนวนโยบายแตกต่างกัน ประกอบกับทางหลวงมีหลายประเภทและมีการเชื่อมต่อกัน ซึ่งหากกำหนด

ให้ผู้ชำนาญการทางหลวงเป็นผู้กำหนดระเบียบดังกล่าวกันเอง ก็อาจทำให้ระเบียบที่ออกนั้นไม่สอดคล้องกัน ดังนั้น จึงสมควรให้อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้มีอำนาจออกระเบียบการใช้จ่ายเงินฯ ในทางหลวงทุกประเภทเพื่อให้ระเบียบดังกล่าวสอดคล้องกัน

สำหรับข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๒.๑ การกำหนดกรอบดุลพินิจของผู้ชำนาญการทางหลวงในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะ(ร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)) ตามข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้น จากการฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า ทางหลวงบางสายในบางเวลาจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเรื่องความปลอดภัยในการจราจรที่เข้มงวด เช่น ทางหลวงพิเศษ ดังนั้น การให้ผู้ชำนาญการทางหลวงมีดุลพินิจกำหนดระยะเวลาในการนำยานพาหนะให้พ้นทางจราจรหรือไหลทางโดยเร็วจึงยังมีความจำเป็น แต่อย่างไรก็ดี ได้กำหนดให้ผู้ชำนาญการทางหลวงจะต้องประกาศระยะเวลาในการนำยานพาหนะให้พ้นทางจราจรหรือไหลทางดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนที่ใช้ทางหลวงนั้นได้ทราบด้วย

๒.๒ การกำหนดระยะเวลายึดหน่วงรถก่อนนำออกขายทอดตลาด(ร่างมาตรา ๑๗ (เพิ่มเติมมาตรา ๕๒/๑))หากกำหนดระยะเวลายึดหน่วงรถไว้เพียง ๑ เดือนแล้วให้นำออกขายทอดตลาดได้ ตามข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้นไม่เพียงพอ เนื่องจากรถเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง ควรกำหนดระยะเวลายึดหน่วงรถไว้ ๓ เดือนตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลายึดหน่วงรถตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

นอกจากนั้น ได้เพิ่มบทนิยามคำว่า“ยานพาหนะ”(ร่างมาตรา ๕) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้หมายความรวมถึงเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกันด้วย

(๓) การยกเลิกบทนิยามของคำว่า“ทางขนาน”ในกฎหมายว่าด้วยทางหลวง เนื่องจากวัตถุประสงค์ของ“ทางขนาน”นั้นกำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวงสร้างขึ้นเพื่อแทนทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน และให้ประชาชนในพื้นที่สองข้างทางที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่านได้ใช้คมนาคมแทนทางเดิมในกรณีที่มีการปิดทางหลวง นอกจากนั้นการใช้คำว่า“ทางขนาน”ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้เข้าใจว่าต้องเป็นการสร้างทางในลักษณะขนานไปกับทางหลวงพิเศษ ซึ่งไม่ตรงตามข้อเท็จจริงที่อาจจะสร้างทางในลักษณะขึ้นตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)จึงเห็นสมควรยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับ“ทางขนาน”ในกฎหมายว่าด้วยทางหลวง(มาตรา ๕๕) และกำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มี“ทางบริการ”แทน ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นไปตามความประสงค์ของผู้แทนกรมทางหลวง (ร่างมาตรา ๒๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓))

(๔) การกำหนดผู้มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลเข้าบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกแก่การจราจร(ร่างมาตรา ๒๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)) เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในปัจจุบันได้บัญญัติให้รัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้ผู้ชำนาญการทางหลวงหรือบุคคลที่สมควรดำเนินการเก็บค่าใช้ทำเรือ หรือค่าใช้เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก หรือค่าใช้สิ่งก่อสร้างในเขตทางหลวง

ซึ่งได้จัดสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจราจร โดยยังมีได้ครอบคลุมถึง“ที่พักริมทาง”ซึ่งได้จัดสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ทางหลวง ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงได้ปรับปรุงหลักการดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงกรณี“ที่พักริมทาง”ด้วย และกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตแทน รัฐมนตรี ประกอบกับอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไม่ใช่การกำกับดูแลในด้านนโยบายที่มีความจำเป็นจะต้องให้ รัฐมนตรีเป็นผู้ตัดสินใจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับหลักการที่กระทรวงคมนาคมเสนอในการกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลเข้าบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกแก่การจราจร และให้อำนาจการอนุญาตนั้นรวมถึง“ที่พักริมทาง”ด้วย อีกทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมตามหลักการนี้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจอนุญาตเท่านั้น โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญหรือเงื่อนไขการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเดิมแต่อย่างใด ดังนั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของการอนุญาตที่ผ่านมาก่อนร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวก็คงได้รับสิทธิต่อไปจนกว่าจะครบระยะเวลาอนุญาตนั้น จึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลไว้ นอกจากนี้ได้ปรับปรุงร่างฯ โดยตัดนิยามคำว่า“ที่พักริมทาง”ตามร่างฯที่กระทรวงคมนาคมเสนอออก และขยายบทนิยามของคำว่า“ทางหลวง” ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงให้ครอบคลุมถึงกรณี“ที่พักริมทาง” เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในปัจจุบัน ซึ่งนอกจากจะหมายความถึงทางหรือถนนแล้ว ยังหมายความรวมถึงเครื่องหมาย ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ฯลฯ อีกด้วย (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “ทางหลวง”))

(๕) การกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงมีอำนาจเข้าไปสำรวจเบื้องต้น ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดก่อนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อทราบแนวเส้นทางของทางหลวงที่แน่นอนนั้น(ร่างมาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๓ และมาตรา ๖๔)) คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้วเห็นว่า การเพิ่มเติมอำนาจในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงสามารถดำเนินการสำรวจที่ดินในเบื้องต้นก่อนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติให้การสร้างหรือขยายทางหลวงจะได้ไม่ต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกาหลายฉบับ เนื่องจากได้ทราบแนวทางหลวงที่เหมาะสมแล้ว นอกจากนั้นในกฎหมายหลายฉบับก็ได้บัญญัติอำนาจในส่วนนี้ไว้ เช่น พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้ายานส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๓๒) หรือพระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๕๒ (มาตรา ๑๓)

๓.๒.๒ หลักการที่ไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติม

(๑) การมอบหมายให้ลงทะเบียนทางหลวง(ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)) คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยทางหลวงได้กำหนดไว้เพียงว่า ให้บุคคลตามที่กล่าวไว้ในกฎหมายเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนทางหลวง โดยมีได้บังคับให้บุคคลนั้นจะต้องเป็นผู้ลงทะเบียนเอง ดังนั้น ในทางปฏิบัติบุคคลดังกล่าวจึงอาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าว

(๒) การเพิ่มเติมอำนาจของผู้อำนวยการทางหลวงในการกำหนดระยะห่างของแนวอาคารจากเขตทางหลวง และการจัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความปลอดภัยต่อการจราจรและคนเดินเท้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗) นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมโยธาธิการ และอธิบดีกรมการจราจรพัฒนาชนบท มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง ตลอดจนกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย ซึ่งบุคคลดังกล่าวสามารถอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติข้างต้นกำหนดระยะห่างของอาคารจากเขตทางหลวง ตลอดจนการจัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความปลอดภัยแก่การจราจรตามประเภทของทางหลวงที่ตนรับผิดชอบได้อยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขในเรื่องดังกล่าว

(๓) การแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามซื้อ ขาย แลกจ่าย หรือเรียก เพื่อให้ครอบคลุมถึงเขตทางหลวงด้วย เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในปัจจุบันกำหนดขอบเขตไว้เฉพาะบนทางจราจรและไหล่ทาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔) คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรได้มีบทบัญญัติควบคุมในเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว ดังนั้น จึงสามารถนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในปัจจุบันประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรมาบังคับใช้ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแต่อย่างใด

(๔) การเพิ่มเติมบทสันนิษฐานว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือผู้ประกอบการจะต้องร่วมรับผิดชอบ ในกรณีที่ปรากฏว่ายานพาหนะมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่ผู้อำนวยการทางหลวงประกาศกำหนด เนื่องจากการกระทำผิดดังกล่าวมักเกิดขึ้นโดยความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือผู้ประกอบการ จึงสมควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องรับผิดชอบเป็นผู้กระทำผิดด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕)พิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรดัดบทสันนิษฐานดังกล่าวออก เนื่องจาก ผู้ฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงจะต้องได้รับโทษทางอาญา ดังนั้น การจะให้สันนิษฐานว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือผู้ประกอบการเป็นผู้กระทำผิดโดยยังมิได้มีการพิสูจน์ความผิด จึงเป็นการขัดแย้งกับหลักกฎหมายอาญาที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๕

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณา เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

๑.๑ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายและตั้งประเด็นข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

๑) ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นำเสนอบันทึกความเห็นผ่านทางประธานสภาผู้แทนราษฎร ว่าความในมาตรา ๔๖/๑ ซึ่งบัญญัติห้ามการชุมนุมในเขตทางหลวง จะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้โดยเสรีภาพในการชุมนุมในเขตทางหลวงของประชาชนอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับชนบทรวมนิยม ประเพณีไทย อาถรรพณ์ การแห่เทียนเข้าพรรษา การบวชเณร การบวชภาคและการจัดงานรื่นเริงต่าง ๆ ที่ต้องมีการปิดถนน ซึ่งมาตรา ๔๖/๑ นี้ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความสนใจอภิปรายอย่างกว้างขวางและได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

(ก) การที่รัฐบาลเสนอกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา โดยบัญญัติห้ามชุมนุมในเขตทางหลวงมีความเห็นว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอันเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ รวมทั้งเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน

(ข) มีความเห็นว่าความในบทบัญญัติมาตรา ๔๖/๑ ไม่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๔๔ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก”

ฉะนั้น หากเป็นการชุมนุมเพื่อความสงบในการจะใช้สถานที่ซึ่งเป็นทางสาธารณะอาถรรพณ์ แห่เทียนเข้าพรรษาหรือการบวชเณรซึ่งจะต้องมีการปิดถนนไม่ถือเป็นการละเมิดและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้เห็นว่ามาตรา ๔๖/๑ เป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๔ วรรคสอง ของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

๓) ตามร่างมาตรา ๑๕ แก้ไข มาตรา ๓๒ ที่กำหนดให้อำนาจผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง ทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงได้ ซึ่งแสดงว่าอาจจะทำทางระบายน้ำออกจากทางหลวงอย่างถาวรได้เพราะต้องมีการ

ออกจากทางหลวงได้ ซึ่งแสดงว่าอาจจะทำทางระบายน้ำออกจากทางหลวงอย่างถาวรได้เพราะต้องมีการออกแบบในการก่อสร้าง อีกทั้งขนาดความกว้างและความยาวจะมีขนาดเท่าใดเพื่อที่ระบายน้ำออกจากทางหลวงไปสู่ทางน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้ น่าจะได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน

๓) ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ซึ่งแสดงให้เห็นมิได้เจตนาเครื่องยนต์จอดทิ้งไว้บนเส้นทางหลวง หรือบนเส้นทางมอเตอร์เวย์แล้วไม่สามารถจัดหารถเคลื่อนย้ายได้ กรณีนี้ น่าจะจัดให้มีบริการของภาครัฐ หรือกรมทางหลวงน่าจะมีบริการเคลื่อนย้ายรถในกรณีดังกล่าว โดยเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ขับขี่ ต้องชำระค่าบริการเคลื่อนย้ายรถให้แก่กรมทางหลวง

๔) ตามร่างมาตรา ๒๕ แก้ไขมาตรา ๖๑ ที่มีบัญญัติให้ผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจกำหนดขนาดน้ำหนักของรถบรรทุก และสิ่งของต่าง ๆ ได้จำนวนเพียงใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงได้ โดยผลของกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงสามารถห้ามรถดังกล่าวสัญจรในเขตทางหลวงได้ แต่ทำอย่างไรที่จะไม่ให้เกิดการกระทำที่ไม่สุจริต โดยอาศัยช่องทางกฎหมายที่เปิดโอกาสให้กระทำได้ ดังนั้น จึงควรมีมาตรการในการควบคุม

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

๒. สรุปประเด็นสำคัญ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

๑) ขอทราบเหตุผลที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมกรณีรถยนต์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรหรือไหล่ทางในกรณีที่แสงสว่างไม่เพียงพอ ให้ผู้ใช้ยานพาหนะนั้นแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ และได้กำหนดระยะทางการมองเห็นไว้ด้วย

คณะกรรมการชี้แจงว่า

การกำหนดกรณียานพาหนะที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์เกิดขัดข้องบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรในกรณีจำเป็น ผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้มองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตรนั้น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น และการก่อสร้างทางก็มีปัญหาเช่นเดียวกันหากไม่มีเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้เห็นชัดเจนซึ่งอาจจะเกิดอันตรายต่อผู้ใช้ทางอื่นดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดระยะการมองเห็นไว้ให้ชัดเจน

๒) ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญสมาชิกได้อภิปรายตั้งประเด็นเพิ่มเติมโดยให้กำหนดไว้ในข้อสังเกต ดังนี้

เมื่อมีการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนน และสะพานมักมีบ้านที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับถนนทางหลวงได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก อันเนื่องจากกรมทางหลวงก่อสร้างถนนหรือสะพานมีระดับสูงกว่าบ้านที่ก่อสร้างไว้แล้ว รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังบริเวณบ้าน นอกจากนี้ ในการออกแบบก่อสร้างถนนและสะพานควรได้มีการติดตั้งไฟฟ้าควบคู่กันไป ตามทางถนนและบนสะพาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้รถใช้ถนน

คณะกรรมการชี้แจงว่า

การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายถึงข้อสังเกตของคณะกรรมการ โดยขอเพิ่มเติมข้อความดังกล่าว นั้น คณะกรรมการเห็นว่าไม่ควรเพิ่มเติมความใด ๆ อีก เพราะในข้อสังเกต ใช้ข้อความว่า "เพื่อให้การใช้ประโยชน์ทางหลวงเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ทางหลวง" ซึ่งมีความหมายกว้างและชัดเจนครอบคลุมทุกประเด็นที่สมาชิกอภิปรายร้องขอแล้ว

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณา
เรียงลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> แก้ไขบทนิยามคำว่า "ทางหลวง" ในมาตรา ๔	มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "ทางหลวง" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร สาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อ หรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดง สัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับ ขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขต ทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๔ แก้ไขโดยยกเลิกบทนิยาม ไม่มีการแก้ไข
คำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔

มาตรา ๕ แก้ไขบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ไม่มีการแก้ไข
ในมาตรา ๔

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๖ และ มาตรา ๗ **มีการแก้ไข**
มาตรา ๖ **มีการแก้ไข**
มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๕ ประเภท คือ

- (๑) ทางหลวงพิเศษ
- (๒) ทางหลวงแผ่นดิน
- (๓) ทางหลวงชนบท
- (๔) ทางหลวงเทศบาลท้องถิ่น
- (๕) ทางหลวงสัมปทาน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๗ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงนอกเขตเทศบาลที่สังกัดตำรวจวิเทศ ส่วนจังหวัด สังกัดตำรวจวิเทศส่วนจังหวัด กรมโยธาธิการ หรือกรมการเฝ้าระวังและพัฒนาที่กรม ทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗/๑ แก้ไขมาตรา ๑๐

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๗/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่ยังคงปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๗/๑ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๘)

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

(มาตรา ๘ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๙)

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่างๆ ให้ลงทะเบียนไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวง เป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๒) ทางหลวงชนบท ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด กรมทางหลวงชนบท

(๓) ทางหลวงเทศบาล ท้องถิ่น นายกเทศมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานเทศบาล ศาลากลางจังหวัด

ให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงตาม (๑) ในราชกิจจานุเบกษา"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ (มาตรา ๙ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภามีพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิก (๕) ข้อความ ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน

(๒) อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการทางหลวงท้องถิ่น"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๐ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภามีพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(มาตรา ๑๒ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาชิกพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้ แต่ต้องแจ้งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่ก่อสร้างให้เข้าขอมหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่ก่อสร้างขอมหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่ก่อสร้างขอมล่วงหน้าสิบวันก่อนวันเริ่มขุดหรือทำขอม

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ประกาศแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าว และปิดประกาศไว้ในบริเวณที่จะกระทำการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินในแนวเขตดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำหรือแก้ทางระบายน้ำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ และมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อนเข้าดำเนินการ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีจำเป็นต้องป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินและเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ทันที แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
(มาตรา ๑๓ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาชิกพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทาง ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครจังหวัด เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๔) นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภามีพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๓๗/๑

ไม่มีการแก้ไข

(มาตรา ๑๕) นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภามีพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๖ แก้ไขมาตรา ๔๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ให้ผู้ใช้งานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทาง หรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และจะต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ดังกล่าวขัดข้องหรือชำรุด หรือตมพระราชกฤษฎีกาที่ผู้สมัครขอรับใบอนุญาตขับรถออกให้”

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้งานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใดๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้งานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และหากเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่เพียงพอที่ผู้ใช้งานพาหนะอื่นจะมองเห็น

ยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

ให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ โดยนำความในมาตรา ๔๒/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการ
(มาตรา ๑๖ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๔๒/๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติทาง
หลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
ทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตราย
แก่ยานพาหนะอื่นหรือผู้ใช้ทาง หรือขึ้นต่อผู้ฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับ
มอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดจากการ
ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะ
ตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยความสะดวกทางหลวง
หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
ซึ่งต้องกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายไม่น้อยกว่า ห้าสิบบาทต่อชั่วโมง แต่ไม่เกินกว่า หนึ่งร้อยบาทต่อวัน
ต่อวัน

เงินที่ได้จากผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่
ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรานี้ตามระเบียบที่
อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตาม
วรรคสาม ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมี
อำนาจยึดหน่วงยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว
โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้ว
ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการทาง

หลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะนั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียน หากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียน ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด, ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มิตินที่แท้จริงต่อไป”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
(มาตรา ๑๗ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาชิกพิจารณาจะเป็นมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๖/๑ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๑๘ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาชิกพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๐)

มาตรา ๑๙ แก้ไขมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข
มาตรา ๔๘ ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด หรือ ซน หรือ ใต้ ในเขตทางหลวง หรือ รุกเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจรด้วย

ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำความผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
(มาตรา ๑๙ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๐ แก้ไขมาตรา ๕๓ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๒๐ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๑ แก้ไขมาตรา ๕๕ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๒๑ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๒ แก้ไขมาตรา ๕๖ มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด เหนือ ขน หรือใต้ในเขตทางหลวงพิเศษหรือรูกล้ำเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ใดที่มีความจำเป็นต้องขุดเสว พวดเสว สรรทอ เพื่อติดตั้งอันเทิน สวสรทอขุโภค สร้างหรือกระทำการใดๆ ผ่านเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ หรือทระทวตทวใต้ ก ในเขตททสทสพิเศษ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ นตขทงนี้จะต้องเป็นทิสทวทที่มีวิตตุ ทวสทตเพื่อทวโทททนตทวททสทสทสทสพิเศษ กิจการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ หรือ และเป็นการตัดผ่านเขตทางหลวงพิเศษเท่านั้นที่จำเป็น รวมทั้งต้องไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะสร้างหรือกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๔๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ได้รับอนุญาตตามวรรคสองได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๒๒ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาพิจารณาคจะเป็นมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๓ แก้ไขมาตรา ๖๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลาก่อนกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรืออธิบดีกรมการผังเมืองสำหรับทางหลวงชนบท แต่สำหรับที่ สำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวง เทศบาล ท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๒๓ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสมาพิจารณาคจะเป็นมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๔ แก้ไขมาตรา ๖๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ผู้อำนวยการทางหลวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดเข้าบริหารจัดการท่าเรือ เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พำนักทาง

หรือสิ่งก่อสร้างอื่นในเขตทางหลวงที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ทาง ในการอนุญาต
ผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ในกรณีที่บุคคลอื่นเป็นผู้ลงทุนจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการ
ทางหลวงมีอำนาจกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขในการอนุญาตได้ตาม
ความเหมาะสมโดยคำนึงถึงมูลค่าการลงทุน และผลตอบแทนที่ผู้รับอนุญาตจะได้รับด้วย และ
ให้กรรมสิทธิ์ในสิ่งที่บุคคลดังกล่าวได้จัดให้มีตกเป็นของรัฐ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ
(มาตรา ๒๕ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๕ แก้ไขส่วนที่ ๓ และมาตรา ๖๘ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๒๕ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๖ เพิ่มมาตรา ๖๘/๑ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๒๖ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๗	แก้ไขมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐	มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓	
	มาตรา ๖๙	มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๐	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๑	มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๒	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๓	ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑
มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อ
ไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่
ปฏิบัติตาม มาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสี่สี่สี่ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๙ วรรคสอง มาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๗ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๘	เพิ่มมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒	มีการแก้ไข
	และมาตรา ๗๓/๓	
	มาตรา ๗๓/๑	มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๓/๒	ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๗๓/๓	ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และ มาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖/๑ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือ *หรือไม่ใช่ผู้ที่* *ตวงตวง* ๕๒ หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือ มาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๗ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๓๐)

มาตรา ๒๙

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ดังนี้

“มาตรา ๒๙ ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงชนบทที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บำรุง และบำรุงรักษา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๙ นี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ส่งให้วุฒิสภาพิจารณาจะเป็นมาตรา ๓๑)

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

โดยที่คณะกรรมการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่...) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

เพื่อให้การใช้ประโยชน์ทางหลวงเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ทางหลวง ในการออกแบกการก่อสร้าง การบำรุงรักษาทางหลวง และการติดตั้งป้ายสัญญาณต่าง ๆ ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมงานทาง โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นทางแยก ทางโค้ง รอยต่อระหว่างคอสะพานกับถนน และช่องทางกลับรถ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ สำหรับจุดใดที่มีก่อกองน้ำเป็นประจำให้เร่งปรับปรุงสภาพทางเครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องแสดงสัญญาณ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเหมาะสม

* ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า

เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความที่เห็นว่าจะขัดแย้งกันอยู่

และปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางหลวง โดยถือว่าเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบนทางหลวงตามนโยบายของรัฐบาลด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการและประธานสภาผู้แทนราษฎรจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๑ วรรคสอง

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๑ วรรคสอง กำหนดว่า

“ในกรณีที่คณะกรรมการธิการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการธิการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๘๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติทางหลวง

พ.ศ. ๒๕๓๕

กับ

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

กับ

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวง</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทางหลวง</p> <p style="text-align: center;">พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย คำแนะนำ และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕"</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิก</p> <p>(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๕</p> <p>(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๕ พ.ศ.๒๕๒๒</p> <p>(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นนอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วย</p> <p>“งานทาง” หมายความว่า กิจการใดที่ทำเพื่อหรือเนื่องในการสำรวจการก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหลวง หรือการจราจรบนทางหลวง</p> <p>“ทางจราจร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้เพื่อการจราจรของยานพาหนะ</p> <p>“ทางเท้า” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้สำหรับคนเดิน</p> <p>“ทางขนาน” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้ทั้งสองข้างหรือเฉพาะข้างใดข้างหนึ่งของทางหลวงเพื่อใช้เป็นทางจราจรหรือ</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพินัยกรรมคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกพินัยกรรมคำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ทางเท้า</p> <p>“ไหล่ทาง” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่อยู่ติดต่อกับทางจราจรทั้งสองข้าง</p> <p>“ผู้อำนวยการทางหลวง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอำนาจและหน้าที่หรือได้รับแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงและงานทางเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่งหรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“เจ้าพนักงานทางหลวง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานทางหลวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางหลวงก็้ออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะ</p> <p>(๒) จัดทำ ปัก ดัดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมาย</p>	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ไหล่ทาง” และคำว่า “ผู้อำนวยการทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกัน”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>สัญญาหรือสัญญาอย่างอื่น ชีตเส้น เขียนข้อความ หรือเครื่องหมายอื่นใด สำหรับการจราจรบนทางหลวง</p> <p>(๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๖ ประเภท คือ</p> <p>(๑) ทางหลวงพิเศษ</p> <p>(๒) ทางหลวงแผ่นดิน</p> <p>(๓) ทางหลวงชนบท</p> <p>(๔) ทางหลวงเทศบาล</p> <p>(๕) ทางหลวงสุขาภิบาล</p> <p>(๖) ทางหลวงสัมปทาน</p> <p>มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่ได้ออกแบบเพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดให้เป็นทางหลวงพิเศษ และกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๕ ประเภท คือ</p> <p>(๑) ทางหลวงพิเศษ</p> <p>(๒) ทางหลวงแผ่นดิน</p> <p>(๓) ทางหลวงชนบท</p> <p>(๔) ทางหลวงท้องถิ่น</p> <p>(๕) ทางหลวงสัมปทาน</p> <p>มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษ โดยกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้เฉพาะโดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๘ ทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงสายหลักที่เป็นโครงข่ายเชื่อมระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ ตลอดจนถึงสถานที่ที่สำคัญที่กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงแผ่นดิน</p> <p>มาตรา ๙ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมโยธาธิการ หรือสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท</p> <p>มาตรา ๑๐ ทางหลวงเทศบาล คือ ทางหลวงในเขตเทศบาล ที่เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงเทศบาล</p> <p>มาตรา ๑๑ ทางหลวงสุขาภิบาล คือ ทางหลวงในเขตสุขาภิบาล ที่สุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสุขาภิบาล</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๑๒ ทางหลวงสัมปทาน คือ ทางหลวงที่รัฐบาลได้ให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสัมปทาน</p> <p>มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทางหลวงพิเศษและทางหลวงแผ่นดิน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง โดยอนุมัติรัฐมนตรี</p> <p>(๒) ทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง</p> <p>(๓) ทางหลวงชนบท ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด เมื่อได้รับความยินยอมจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี</p> <p>(๔) ทางหลวงเทศบาล นายกเทศมนตรีเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานเทศบาล โดยอนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๕) ทางหลวงสุขาภิบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานสุขาภิบาล โดยอนุมัติอธิบดีกรมโยธาธิการ</p> <p>มาตรา ๑๔ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวง การแต่งตั้งนั้นจะจำกัดให้เป็นผู้บริหารทางหลวงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่งก็ได้</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง</p> <p>(๒) ทางหลวงชนบท อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวงชนบท</p> <p>(๓) ทางหลวงท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงตาม (๑) ในราชกิจจานุเบกษา"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง</p> <p>(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงสัมปทาน</p> <p>(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท</p> <p>(๓) นายกเทศมนตรีเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงเทศบาล</p> <p>(๔) ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงสุขาภิบาล</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงประเภททางหลวง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทางหลวงที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเดียวกันให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลง</p> <p>(๒) ทางหลวงที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งเป็นผู้รับการเปลี่ยนแปลงประเภททางหลวงเป็นผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลง</p> <p>เมื่อได้เปลี่ยนแปลงประเภททางหลวงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แก้ไขทะเบียนให้ถูกต้อง</p> <p>การสั่งเปลี่ยนแปลงทางหลวงประเภทอื่นเป็นทางหลวงพิเศษหรือการสั่ง</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง</p> <p>(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน</p> <p>(๒) แผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน</p> <p>(๓) อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท</p> <p>(๔) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการทางหลวงท้องถิ่น"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>เปลี่ยนทางหลวงพิเศษเป็นทางหลวงประเภทอื่น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีปัญหาว่าทางหลวงสายใดเป็นทางหลวงประเภทใด ให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด</p> <p>มาตรา ๑๘ บุคคลซึ่งก่อสร้างทางขึ้นอาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๑๓ ลงทะเบียนทางนั้นเป็นทางหลวงได้ แต่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะรับลงทะเบียนให้ได้ต่อเมื่อบุคคลซึ่งก่อสร้างทางนั้นได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้แล้ว</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๒</p> <p style="text-align: center;">การกำกับ ตรวจสอบตราและควบคุมทางหลวงและงานทาง</p> <hr/> <p>มาตรา ๑๙ ให้อธิบดีกรมทางหลวงเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบตราและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบตรา และควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบทและทางหลวงสุขาภิบาล</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบตรา และควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) นายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืออธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงชนบท</p> <p>(๒) ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืออธิบดีกรมโยธาธิการในกรณีที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงสุขาภิบาล</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้นายกเทศมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงเทศบาล</p> <p>มาตรา ๒๒ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจตรายานพาหนะที่เดินบนทางหลวงและการจราจรบนทางหลวงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยยานนั้น</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรวจตราดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) เรียกยานพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณีที่มีเหตุ</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๑ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบ และควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงท้องถิ่น"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>กระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๓) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในขณะที่กระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานทางหลวงแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง</p> <p>บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานทางหลวงให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>มาตรา ๒๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย</p> <p>มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงสุขาภิบาล ให้อธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบทแล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมในทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเกี่ยวกับทางหลวง</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบท มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมในทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเกี่ยวกับทางหลวงและงานทาง”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>และงานทาง</p> <p>มาตรา ๒๗ นอกจากทางหลวงสัมปทาน การสร้างทางหลวงประเภทใดขึ้นใหม่ หรือขยายเขตทางหลวงประเภทใด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการทางหลวงประเภทนั้น</p> <p>มาตรา ๒๘ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือการจราจรบนทางหลวง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจปิดการจราจรบนทางหลวงนั้นทั้งสายหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และวางระเบียบปฏิบัติสำหรับให้เจ้าพนักงานปิดการจราจรเป็นครั้งคราว เพื่อความปลอดภัยได้</p> <p>มาตรา ๒๙ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจ</p> <p>(๑) ใช้ที่ดินริมทางหลวงซึ่งปราศจากสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลใดเป็นการชั่วคราว</p> <p>(๒) ใช้และเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางซึ่งอยู่ในที่ดินของบุคคลใดเป็นการชั่วคราว รวมทั้งทำทางผ่านเข้าไปในที่ดินใด ๆ เพื่อใช้และเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางได้ด้วย</p> <p>ก่อนที่จะกระทำการตาม (๑) หรือ (๒) ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจใช้ที่ดินหรือเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดในบริเวณหรือใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดภัยพิบัตินั้นได้เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทาง และมีอำนาจเกณฑ์แรงงาน สัตว์พาหนะหรือยานพาหนะ ตลอดจนเครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางได้ด้วย</p> <p>การเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งและอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p> <p>มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจเข้าครอบครองทางหลวงสัมปทาน และในการนี้ให้สิทธิและอำนาจสั่งการของผู้รับสัมปทานตกมาอยู่กับอธิบดีกรมทางหลวงทั้งหมด จนกว่าภัยพิบัตินั้นจะหมดไป</p> <p>มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในระยะสองร้อยเมตรจากเขตทางหลวงได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งสำเนาแบบก่อสร้างให้เจ้าของที่ดินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวงตามมาตรา ๒๙ (๑) หรือ(๒) มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๒ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน</p>	<p>ให้ผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวงประกาศแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าว และขีดประกาศไว้ในบริเวณที่จะกระทำการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินในแนวเขตดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำหรือแก้ทางระบายน้ำของผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวง</p> <p>เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวงกำหนดแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ และมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนเข้าดำเนินการ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง</p> <p>ในกรณีจำเป็นต้องป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินและเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวงมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ทันที แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นทราบโดยเร็ว</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ผู้บัญชาการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทางหลวงต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>อสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๓๔ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจทำงานทางเพื่อเชื่อม ผ่าน ทับ ข้าม หรือลอดทางรถไฟหรือทางน้ำได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งสำเนาแบบก่อสร้างให้ผู้ควบคุมการรถไฟหรือทางน้ำนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน</p> <p>มาตรา ๓๕ ในกรณีให้เห็นสมควร อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจสร้างทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงแผ่นดินเพื่อเชื่อม ผ่าน ทับ ข้าม หรือลอดทางหลวงประเภทอื่นได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ทางหลวงประเภทอื่นนั้นทั้งสายหรือบางส่วนอยู่ในการกำกับ ควบคุมและควบคุมของอธิบดีกรมทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวง</p> <p>มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือสุขาภิบาล เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทาง ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๒</p> <p style="text-align: center;">การควบคุม การรักษา การขยายและสงวนเขตทางหลวง</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๑</p> <p style="text-align: center;">การควบคุมทางหลวง</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง เพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจร</p> <p>การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอนหรือทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงรื้อถอนหรือทำลาย โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง แขนง วางหรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ หรือในลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือความไม่สะดวกแก่งานทางเว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาตผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้</p> <p>การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอน ทำลายหรือขนย้ายสิ่งที่ติดตั้ง แขนง วางหรือกองอยู่ภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอน ทำลาย หรือขนย้ายสิ่งที่ติดตั้ง แขนง วางหรือกองอยู่ โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการปิดกั้นทางหลวง หรือวางวัตถุที่แหลม หรือมีคม หรือนำสิ่งใดมาขวางหรือวางบนทางหลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางหลวงในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยาน</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>พาหนะหรือบุคคล</p> <p>มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เปลี่ยนแปลง ซิดเขียน เคลื่อนย้าย รื้อถอน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องหมายสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หรือหลักระยะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตทางหลวง</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๓๙/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดระบายน้ำลงในเขตทางหลวงอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่ทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>การระบายน้ำที่กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวงดเว้นการระบายน้ำลงในเขตทางหลวงทันที หรือให้รื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำภายในเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำดังกล่าวได้ โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๕๑ ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจห้ามมิให้ผู้ใดหยุด จอด หรือ กลับยานพาหนะใด ๆ บนทางจราจรหรือไหล่ทางในทางหลวงสายใดทั้งสายหรือ บางส่วนได้ โดยทำเป็นประกาศหรือเครื่องหมายให้ปรากฏไว้ในเขตทางหลวง นั้น

มาตรา ๕๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ให้นายาน พาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทาง หรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ขัดข้องหรือ ชำรุด

ถ้ากรณีตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในเวลากลางคืนหรือในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ใช้นายาน พาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุด หรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่ น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็น ยานพาหนะนั้นได้

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิด ขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้นายานพาหนะซึ่งอยู่ใน วิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบน ไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และจะ ต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด"

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทาง จราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้นายานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใดๆ ให้เพียงพอที่ ผู้ใช้นายานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่ น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และหากเกิดขึ้นในเวลากลางคืนหรือในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ใช้นายานพาหนะอื่น จะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่ น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบ เมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

ให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ โดยนำความในมาตรา ๕๒/๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม"

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	<p>มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้</p> <p>การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง</p> <p>ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะ ตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>เงินที่ได้จากผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรา นี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด</p> <p>ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจยึดหน่วงยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะ</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ใดขุด ขน ทำลายหรือทำให้เสียหายแก่ทางหลวง หรือวัตถุสำหรับใช้งานทาง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง</p> <p>มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แลกจ่าย หรือเรียไบบนทางจราจร และไหล่ทาง</p> <p>มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราย หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล เศษหิน ดิน ทราย ตกหล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง</p> <p>มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูง ไล่ต้อน ปลอ่ย หรือเลี้ยงสัตว์บนทางจราจร ทางเท้าหรือไหล่ทาง เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามข้อบังคับที่ผู้อำนวยการทางหลวงกำหนด</p>	<p>นั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียน หากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียน ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูง ไล่ต้อน ปล่อย หรือเลี้ยงสัตว์ในเขตทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วน ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาตผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้</p> <p>ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างสิ่งใดในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการตัดขาดของการจราจร กำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าเช่าก็ได้</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>"มาตรา ๔๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะหรือคนเดินเท้า"</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด ในเขตทางหลวงหรือรุกล้ำเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการตัดขาดของการจราจรด้วย</p> <p>ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๕ ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงให้ทำความตกลงกับผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงเสียก่อน เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแล้ว จึงจะกระทำการนั้นได้</p> <p>ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไข กำหนดอัตรา และวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าเช่าก็ได้ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องค่าเช่า ให้เสนาบดีรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย ค่าวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด</p> <p>ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดเงื่อนไขให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๖ เมื่อมีความจำเป็นจะต้องควบคุมทางเข้าออกทางหลวง เพื่อให้การจราจรบนทางหลวงเป็นไปโดยรวดเร็วและสะดวก หรือเพื่อความปลอดภัยในการจราจรบนทางหลวง ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในที่ดินริมเขตทางหลวงทั้งสายหรือบางส่วนดังต่อไปนี้</p>	<p>การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๘ ผู้ใดที่มีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงเสียก่อน</p> <p>ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดเงื่อนไขให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>(๑) สร้างหรือดัดแปลงต่อเติมอาคารตามประเภท ชนิด หรือลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวง สถานีบริการน้ำมัน สถานีบริการก๊าซ สถานีบริการล้างหรือตรวจสอบสภาพรถ หรือติดตั้งป้ายโฆษณาภายในระยะไม่เกินสิบห้าเมตรจากเขตทางหลวง</p> <p>(๒) สร้างศูนย์การค้า สนามกีฬา สนามแข่งม้า โรงแรมหรุสพ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือจัดให้มีตลาด ตลาดนัด งานออกร้าน หรือกิจการอื่นที่ทำให้ประชาชนมาชุมนุมกันเป็นจำนวนมาก ภายในระยะไม่เกินห้าสิบเมตรจากเขตทางหลวง</p> <p>ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้</p> <p>การกำหนดทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วนที่จะห้ามมิให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา</p> <p>มาตรา ๕๐ เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๙ ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่มีอาคารหรือสิ่งอื่นปลูกสร้างขึ้น หรือสิ่งที่จัดให้มีขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นหรือถอนอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอน โดยผู้นั้นจะเรียกค่าเสียหาย</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>หายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>ในกรณีที่เป็นอาคารหรือสิ่งอื่นที่กำลังปลูกสร้างหรือสิ่งที่ยังจัดให้มีขึ้นเมื่อผู้อำนวยการทางหลวงเห็นสมควร ให้ผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือถนนอาคารหรือสิ่งอื่น หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคารนั้นภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งอื่น หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคารแล้วแต่กรณี โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงชำระค่าทดแทนตามความเป็นธรรมให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในการที่ต้องรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคารนั้น ถ้าไม่เป็นที่ยตกลงกันได้ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทน มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>ก่อนที่จะกระทำการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นทราบล่วงหน้าภายในกำหนดเวลาอันสมควร</p> <p>มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในบริเวณที่มีการดำเนินการตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ก่อนที่จะเข้าไปตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง แจกเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในบริเวณดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๒ การควบคุมทางหลวงพิเศษ</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>มาตรา ๕๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้ทางหลวงสายใดที่จะสร้างขึ้นใหม่หรือที่มีอยู่เดิมทั้งสายหรือบางส่วนเป็นทางหลวงพิเศษ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๕๓ อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน และมีอำนาจห้ามการสร้างทางหลวงหรือทางอื่นใดขึ้นใหม่ที่มาเชื่อมหรือผ่านทางหลวงพิเศษ</p> <p>ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่านตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจ</p> <p>(๑) กำหนดให้ใช้ทางอื่นใดที่มีอยู่แล้วแทน</p> <p>(๒) ดัดแปลง แก้ไข หรือจัดให้มีทางเพื่อใช้แทนทางที่ปิดในกรณีที่ไม่มีทางอื่นใดตาม (๑)</p>	<p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๓ ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน</p> <p>ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มีทางบริการขึ้นใช้แทน โดยอาจกำหนดหรือดัดแปลงแก้ไขจากทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม หรือจัดให้มีทางขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นทางบริการก็ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตทางหลวงพิเศษหรือไม่ก็ตาม</p> <p>ทางบริการตามวรรคสองไม่ถือเป็นทางหลวงพิเศษ”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ทั้งนี้ เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ</p> <p>มาตรา ๕๔ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจประกาศห้ามยานพาหนะบางชนิดหรือคนเดินเท้าใช้ทางหลวงพิเศษสายใดทั้งสายหรือบางส่วน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษ</p> <p>ในกรณีที่ทางหลวงพิเศษมีทางขนาน ผู้ใดจะสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางขนาน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ</p> <p>การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่งหรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษ</p> <p>ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ</p> <p>ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษ ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ</p> <p>ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคตามวรรคสอง ได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง</p> <p>อาคารหรือสิ่งอื่นที่ปลูกสร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด ในเขตทางหลวงพิเศษหรือรูกล้ำเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ</p> <p>ผู้ใดที่มีความจำเป็นต้องสร้างหรือกระทำการใด ๆ ผ่านเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทั้งนี้จะต้องเป็นกิจการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ และเป็นการตัดผ่านเขตทางหลวงพิเศษเท่าที่จำเป็น รวมทั้งต้องไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ทางหลวงพิเศษ</p> <p>ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะสร้างหรือกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคสองได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง</p> <p>อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕๙ ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่มีอาคารหรือสิ่งอื่นใดอยู่ในที่ดินริมเขตทางหลวงพิเศษ เมื่อผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษเห็นสมควร ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดในที่ดินริมเขตทางหลวงพิเศษดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นภายในกำหนดเวลาอันสมควรถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นดังกล่าวทราบล่วงหน้าภายในกำหนดเวลาอันสมควร ทั้งนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษชำระค่าทดแทนตามความเป็นธรรมให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในการที่ต้องรื้อถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้น ถ้าไม่เป็นที่ยตกลงกันได้ ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๕๘ ให้นำความในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การควบคุมทางหลวงพิเศษโดยอนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในหมวดนี้</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">หมวด ๓ การรักษาทางหลวง</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกีดกันหรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำที่ติดต่อกับเขตทางหลวงหรือทางน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในเขตที่ดินภายในระยะห้าร้อยเมตรจากแนวกลางทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง</p> <p>ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนหรือถอนสิ่งกีดกันหรือแก้ไขทางน้ำภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าหรือถอนหรือจัดการแก้ไข โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ยานพาหนะบนทางหลวงซึ่งยังมีได้เปิดอนุญาตให้ใช้เป็นทางสาธารณะ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ควบคุมทางหลวงนั้นหรือผู้ได้รับสัมปทาน แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวง โดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมี</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>นำหนักบรรทุก หรือนำหนักลงเพลากินกว่าที่ได้กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นนี้อาจทำให้ทางหลวงเสียหาย</p> <p>ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวง สำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี สำหรับทางหลวงชนบทและทางหลวงสุขาภิบาล หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงเทศบาล</p> <p>ทั้งนี้ ให้ประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่มีอุกเหตุน้ำหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงตามวรรคหนึ่งได้ทั้งนี้ ให้ประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณดังกล่าวข้างต้น และชั่วระยะเวลาอันกำหนด</p> <p>มาตรา ๖๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ริมทางหลวงต้องรักษาต้นไม้ เหมือง ฝ่าย หรืออาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่อยู่ในความครอบครองของตนไม่ให้กีดขวางทางจราจรหรือเกิดความเสียหายแก่ทางหลวง ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง แจ่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นจัดการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวภายในกำหนดเวลาอันสมควร</p> <p>ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งแล้วไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวง</p>	<p>นำหนักบรรทุก หรือนำหนักลงเพลากินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นนี้อาจทำให้ทางหลวงเสียหาย</p> <p>ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบท สำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงท้องถิ่น</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุอุกเหตุน้ำหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุอุกเหตุน้ำหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>แต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจเข้าหรือถอน ทำลาย หรือตัดฟัน โดยผู้นั้นจะเรียกหรือค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น</p> <p>มาตรา ๖๓ รัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือครั้งละไม่เกินหนึ่งปี ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือบุคคลที่สมควรเก็บค่าใช้จ่ายทำเรือ หรือค่าใช้จ่ายเรือ สำหรับขนส่งข้ามฟาก หรือค่าใช้จ่ายสิ่งก่อสร้างในทางหลวง ซึ่งได้จัดสร้างขึ้นเพื่อความสะดวกแก่การจราจร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๔ การขยายและสงวนเขตทางหลวง</p> <p>มาตรา ๖๔ ทางหลวงประเภทใดยังไม่มีเขตทางปรากฏแน่ชัดหรือไม่ได้ขนาดมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ แล้วแต่กรณีให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตทางหลวง และกำหนดเขตสงวนสองข้างทางไว้เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวงได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๓ ผู้อำนวยการทางหลวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดเข้าบริหารจัดการทำเรือ เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมหาด หรือสิ่งก่อสร้างอื่นในเขตทางหลวงที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่งานทางในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขอย่างใดก็ได้</p> <p>ในกรณีที่บุคคลอื่นเป็นผู้ลงทุนจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลา และเงื่อนไขในการอนุญาตได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงมูลค่าการลงทุน และผลตอบแทนที่ผู้รับอนุญาตจะได้รับด้วย และให้กรรมสิทธิ์ในสิ่งที่บุคคลดังกล่าวได้จัดให้มีตกเป็นของรัฐ”</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ผู้ใดประสงค์จะปลูกสร้างสิ่งใดในเขตดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทางหลวง เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะทำได้ แต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนถ้าได้มีการสร้างหรือขยายทางหลวง</p> <p>รัฐมนตรีอาจเพิกถอนประกาศกำหนดเขตทางหลวงหรือกำหนดเขตสงวนตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสงวนที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลเข้าครอบครองโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่หรือแผนผังแสดงบริเวณที่ดินที่จะสงวนติดไว้ท้ายประกาศนั้น</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ ไม่มีผู้ใดแย้งสิทธิ ให้ที่ดินนั้นตกอยู่ในความคุ้มครองของผู้อำนวยการทางหลวง และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าครอบครอง หักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง</p> <p>รัฐมนตรีอาจเพิกถอนประกาศการสงวนตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๖๖ ในกรณีที่มีการขออนุญาตจับจองที่ดินริมทางหลวง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งเว้นช่องทางไว้ให้เป็นมุมฉากกับแนวทางหลวงโดยมีขนาดกว้างยี่สิบเมตร เพื่อให้เป็นทางเข้าไปสู่ที่ดินข้างใน ช่องทางที่วางนี้ให้มีระยะห่างกันไม่น้อยกว่าห้าร้อยเมตร และให้ถือเป็นทางหลวงด้วย</p> <p>เมื่อได้มีการเว้นช่องทางไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการอนุญาตให้ผู้ใดจับ</p>	

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>จองที่ดินเข้าไปอีก ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งให้ผู้ขออนุญาตเว้นช่องทางตามแนวเดิมต่อไป</p> <p>เมื่อได้มีการอนุญาตให้ผู้จับจองที่ดินริมทางหลวงตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงทราบ</p> <p>มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีคำสั่งให้ผู้ใดเว้นช่องทางตามมาตรา ๖๖ แล้วภายในกำหนดเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับคำสั่ง ให้ผู้นั้นจัดให้มีหลักเขตปักแสดงให้เห็นเขตทางที่เว้นไว้ โดยระยะห่างกันไม่เกินหนึ่งร้อยเมตรต่อหลักหนึ่ง และให้เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองระวังรักษาหลักเขตนั้นให้เรียบร้อยอยู่เสมอ</p> <p>ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองไม่กระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงมีอำนาจเข้าปฏิบัติการได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย</p> <p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๓</p> <p style="text-align: center;">การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“ส่วนที่ ๓</p> <p style="text-align: center;">การกำหนดแนวทางหลวงและการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๖๘ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์</p> <p>การโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง โดยมีได้มีการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม</p>	<p>มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางหลวง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปสำรวจเบื้องต้นในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็นเพื่อการนั้น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยผู้อำนวยการทางหลวงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น</p> <p>ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย</p> <p>ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม"</p> <p>มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>"มาตรา ๖๘/๑ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์</p> <p>ในกรณีที่มีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มีการเวนคืนตาม</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p> <p>มาตรา ๗๐ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสาม มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสี่ มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ เช่นเดียวกับกรณีที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์"</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">"มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๙ วรรคสอง มาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">บทเฉพาะกาล</p> <p>มาตรา ๗๔ ให้ทางหลวงจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เปลี่ยนเป็นทางหลวงแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>"มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖/๑ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๓/๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา"</p>

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๗๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

มาตรา ๗๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวทางหลวงที่จะสร้าง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศกระทรวงคมนาคมกำหนดทางหลวงที่มีความจำเป็นต้องสร้างโดยเร่งด่วน ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้คงใช้บังคับได้ตามอายุของพระราชกฤษฎีกานั้น

ในกรณีที่มีการเวนคืนตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ยังไม่เสร็จสิ้น ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๓๑ ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงชนบทที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ อานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข่าวที่เกี่ยวข้อง

ผ่านกม.สกัดม็อบปิดถนน

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ที่รัฐสภา นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล รองประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานการประชุม ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง ที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วในวาระ ๓ ด้วยคะแนนเอกฉันท์ ๒๙๕ เสียง โดยมีสาระสำคัญ คือ มาตรา ๑๘ ห้ามชุมนุมในเขตทางหลวงในลักษณะกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะหรือคนเดินเท้า เนื่องจากที่ผ่านมามีการชุมนุมประท้วงบนเขตทางหลวงเป็นประจำ บางครั้งเกิดความรุนแรงถึงขั้นปิดถนน ทำให้ประชาชนเดือดร้อน เศรษฐกิจเสียหาย จึงจำเป็นต้องควบคุม โดยให้ใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นภายในขอบเขตระบอบประชาธิปไตย หากฝ่าฝืนระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สภาผ่านกม.ก้ารบบม็อบห้ามปิดถนน

รัฐบาลเศรษฐกิจจัดระเบียบคนจน สภาท้วงผ่านกฎหมายห้ามม็อบปิดถนน

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง ที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วในวาระ ๓ ด้วยคะแนนเอกฉันท์ ๒๙๕ เสียง โดยมีสาระสำคัญคือ ให้อำนาจผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดเวลาในการจอด เคลื่อนย้าย และให้ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดูแลรักษา โดยเงินที่ได้มานี้ไม่ต้องส่งกระทรวงคลัง แต่ให้ยึดติดกรมทางหลวงไปกำหนดระเบียบการใช้จ่ายได้

ขณะเดียวกันในมาตรา ๑๘ แก้ไขมาตรา ๔๖/๑ ได้ห้ามชุมนุมในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะหรือคนเดินเท้า โดยระบุว่า ที่ผ่านมามีการชุมนุมประท้วงบนเขตทางหลวงเป็นประจำ บางครั้งเกิดความรุนแรงถึงขั้นปิดถนน ทำให้ประชาชนเดือดร้อน เศรษฐกิจได้รับความเสียหาย จึงจำเป็นต้องมีการควบคุม โดยให้ใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นได้ภายในขอบเขตของระบอบประชาธิปไตย หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา: <http://www.thaipost.net>

ที่มา: <http://www.thaipost.net>

นายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย กล่าวว่า การที่รัฐบาลเสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง เพราะมีเจตนารมณ์ห้ามและควบคุมการชุมนุม การเพิ่มเติมมาตรา ๔๖/๑ อาจขัดรัฐธรรมนูญหลายมาตรา เช่น มาตรา ๔๔ สิทธิในการชุมนุม แม้แต่สมัยเผด็จการยังไม่เคยคิดออกกฎหมายในลักษณะนี้ นี่เป็นยุทธศาสตร์การจัดระเบียบการเมืองภาคประชาชน ซึ่งเป็นกลไกการเมืองส่วนเดียวที่รัฐบาลนี้ไม่สามารถควบคุมหรือลากเข้าไปสังกัดพรรคไทยรักไทย จึงหาทางตรากฎหมายมาเป็นอุปสรรคบั่นทอนพลังนอกสภา อย่างไรก็ตาม กฎหมายนี้จะทำให้เกิดแนวโน้มของความไม่ไว้วางใจกันระหว่างรัฐบาลกับชาวบ้านมากขึ้น ถือเป็นสัญญาณอันตรายของระบบที่มีแนวโน้มตึงเครียดสูงขึ้นในหลายๆ พื้นที่

นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ อาจารย์สถาบันราชภัฏนครราชสีมา กล่าวว่า สาเหตุสำคัญของกฎหมายคาบเกี่ยวกับสิทธิการชุมนุมโดยสงบตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๔ และไม่ควรถองนำมาใช้ เพราะกฎหมายเดิมก็มีอยู่แล้ว การกีดกันการชุมนุมของชาวบ้านเป็นการเลือกปฏิบัติ ขณะที่ตลาดในกรุงเทพฯ ยืดเยื้อกันทั่วประเทศ เมื่อร่าง พ.ร.บ.นี้เข้าสู่วุฒิสภา ควรเปิดรับฟังความเห็นจากภายนอก เพราะในวุฒิสภายังมีนักสิทธิมนุษยชนอยู่ รัฐบาลพยายามจะจัดระเบียบองค์กรเอกชนโดยเฉพาะเอ็นจีโอ ต้องการให้เคลื่อนไหวไม่ได้ เพราะถือเป็นพลังตรวจสอบสำคัญนอกสภา

สภาฯรับหลักการห้ามมีอบปิดถนน***

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ย. ที่ผ่านมา ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมี นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล รองประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานที่ประชุมได้มีมติรับหลักการร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๘ ต่อ ๕๖ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน ทั้งนี้ สมาชิกฝ่ายค้านอาทิตนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ส.ส.นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ได้อภิปรายแสดงความไม่เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า จะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน แต่นายอดิศร เพียงเกษ ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย รองประธานวิปรัฐบาลอภิปรายแย้งว่า รัฐบาลนายชวน หลีกภัย เป็นผู้ริเริ่มห้ามการชุมนุมบนท้องถนน โดยออกมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๑ ก.พ. ๕๒ ตามที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รมว.คมนาคม ในขณะนั้นเสนอ จึงอยากให้รับหลักการร่าง พ.ร.บ.นี้ไปก่อนแล้วค่อยแก้ไขในชั้นคณะกรรมการ

*** ที่มา: <http://www.thaipost.net>

รมประณามรัฐตัก.ม.สกัตมือบ****

รมสวตรัฐบาล ตักกฎหมายห้ามชุมนุมบนถนน สะท้อนภูมิปัญญาในการแก้ปัญหา ระบุ
ไม่มีใครอยากทำผิดกฎหมาย เหตุต้องชุมนุมเพราะรัฐบาลไม่เข้าไปแก้ไขปัญหา ครป.เตรียม
เคลื่อนไหว ยื่นหนังสือจัดมาตรการแก้ปัญหาทั้ง ส่วนแกนนำมือบ โรงไฟฟ้า-ท่อก๊าซ ที่รัฐบาลไม่
แก้ปัญหา ยันเจอกันกลางถนน

กลุ่มองค์กรเอกชน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการรัฐ ต่างออกมา
ประณามการรับหลักการ ร่างกฎหมายทางหลวง ที่มาตรา ๕๖/๑ บัญญัติว่า จะไม่ยอมให้มีการ
ชุมนุมบนเส้นทางหลวง โดยเห็นว่ารัฐบาลแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

นายจรัล ดิษฐาอภิชัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ที่ผ่านมาคณะ
กรรมการสิทธิฯ ได้เสนอพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ทางหลวง ใน ๓ ประเด็น คือ ๑.การ
ห้ามชุมนุมบนทางหลวงในลักษณะกีดขวาง ๒.การให้อำนาจผู้อำนวยการกรมทางหลวงมากเกินไป

และ ๓.การตัดทางหลวงผ่านภูเขา ป่าไม้ ดับบลู หมูบ้าน หรือสร้างถนนสูงกว่าบ้านเรือน
ประชาชน ซึ่งการกระทำดังกล่าว ถือว่าสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน และถือเป็นการขัด
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖

เสนอไป ๓ เรื่อง เขาสนใจประเด็นแรกมากกว่า แล้วก็พยายามผลักดันจนผ่านร่างวาระ
แรก มาตรา ๕๖/๑ โดยในที่ประชุมบอกว่า จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งหน้า คือ กฎหมายนี้แม้
จะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔ แต่อำนาจใน มาตรา ๒๙ ก็ให้อำนาจสภาออกกฎหมายได้ โดย
ขอจำกัดห้ามไม่ให้ชุมนุมในลักษณะที่กีดขวาง หรือเป็นอันตราย ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือน
ต่อสิทธิในการชุมนุมด้วย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าว

นายจรัล กล่าวว่า หากร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย
อาจนำอำนาจจากบทบัญญัตินี้ ไปใช้สลายการชุมนุม หรือเป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพในการ
ชุมนุมของประชาชน ที่ปราศจากอาวุธได้ ซึ่งกรรมการสิทธิฯ ต้องการให้ตัด มาตรา ๕๖/๑ ออก
ไป เพราะไม่มีกฎหมายนี้เจ้าหน้าที่ก็ยังมีกฎหมายอาญากับอื่นบังคับใช้ได้อยู่แล้ว

วิปรัฐบาลบอกว่า ให้อำนาจสภาไปก่อน แล้วค่อยแก้ไขในคณะกรรมการวิสามัญ แต่ผม
คาดว่า เขาไม่แก้แน่นอน เพราะรัฐธรรมนูญให้อำนาจสภาออกกฎหมายที่จำกัดสิทธิเรื่องนี้
เพราะต่อไปกฎหมายดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือรัฐในการจัดการชุมนุม จริง ๆ กฎหมายทางหลวง
ไม่ใช่กฎหมายการเมือง แต่เป็นกฎหมายเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงไม่ควรออกมาจำกัดสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชน นายจรัล กล่าว

**** ที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com>

นายสุริยะใส กตะศิลา เลขานุการ ครป. กล่าวว่า การแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๖/๑ พ.ร.บ.ทางหลวง ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมในเขตทางหลวงในลักษณะเป็นการกีดขวาง หรืออาจเป็นอันตรายต่อยานพาหนะ หรือคนเดินทาง ซึ่งต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๓/๑ จำคุกไม่เกิน ๕ เดือน ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งการเพิ่มเติมเนื้อหาดังกล่าว อาจจะขัดต่อมาตรา ๔๔ สิทธิในการชุมนุม

กฎหมายฉบับนี้ ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี หากมีความพยายามผลักดันเสนอให้ผ่านมาบังคับใช้ ก็เป็นการสะท้อนให้เห็นวิถีคิดที่ว่า นายกช ยังไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง วิถีคิดที่มองเห็นชาวบ้านเป็นศัตรูเช่นนี้ จะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจระหว่งรัฐกับชาวบ้านมากขึ้น ถือเป็นสัญญาณอันตรายของระบบที่มีแนวโน้มตั้งเครียดสูงขึ้นในหลายๆ พื้นที่ ที่มีปัญหา เลขานุการ ครป. กล่าว

นายสุริยะใส กล่าวว่า ครป. ไม่เห็นด้วยกับวาระพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ทางหลวง โดยเฉพาะใน มาตรา ๔๖/๑ ว่าจริงๆ แล้วมีเจตนาอะไรแอบแฝงหรือไม่ และทาง ครป. และองค์กรพันธมิตรจะเข้ายื่นคัดค้านในช่วงที่มีการตั้งคณะกรรมการแปรรูปจัดตั้งกฎหมายฉบับนี้สักครั้งหนึ่ง

นางจินตนา แก้วขาว แกนนำกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านหินกรูด กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายดังกล่าวเช่นกัน โดยการเรียกร้องของชาวบ้านเกิดขึ้นเพราะรัฐบาลไม่สนใจที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ดังนั้น การชุมนุมปิดถนน จึงถือเป็นการเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเข้ารับฟังข้อเรียกร้องของชาวบ้าน

ไม่มีใครอยากละเมิดกฎหมาย ถนนเป็นของประชาชนทุกคนมีสิทธิใช้ร่วมกัน แต่ถนนไม่ใช่ของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาของรัฐ ไม่ได้จบแค่มารับหนังสือจากชาวบ้าน แต่ควรทำให้มีผลในทางปฏิบัติ และถ้ารัฐบาลไม่ใส่ใจในการแก้ปัญหา สุดท้ายเรื่องก็จะจบลงที่กลางถนนเหมือนเดิม เนื่องจากชาวบ้านไม่มีทางไป นางจินตนา กล่าว

นายชัยพันธ์ ประภาสวัตติ ที่ปรึกษากลุ่มสมัชชาคนจน กล่าวว่า การออกกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้ เป็นการสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของผู้ที่เข้าไปอยู่ในสภา ว่ามีระบบคิดแก้ปัญหาอ่อนมาก และกฎหมายฉบับนี้ ก็ถือเป็นเรื่องปัญญาอ่อนด้วย การปิดถนน ไม่ว่าจะได้ในโลกก็ทำอย่างนี้ ครอบคลุมที่ประชาชนยังไม่มีทางเลือก

ถ้ากฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จริง ใครจะเป็นคนใช้ เพราะนับต่อจากนี้ไป การชุมนุมก็ต้องเกิดขึ้นอีก ออกมาแล้ว บังคับใช้ไม่ได้ ไม่ทราบจะพิจารณาไปทำสวรรค์วิมานอะไร เป็นเรื่องโง่งง ของผู้แทนบ้านเราเท่านั้น ที่คิดได้ แล้วไม่ต้องไปฝากความหวังไว้กับใครเลย ไม่ว่าจะ เป็น ส.ส. หรือ ส.ว. หากกระบวนคิดของเขายังเป็นอย่างนี้อยู่ นายชัยพันธ์ กล่าว

นางอาริสรา หมานหละ แกนนำผู้คัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย กล่าวว่า แม้การชุมนุมบนทางหลวงจะไม่ถูกต้อง และถือว่าผิดกฎหมาย เพราะประชาชนทุกคนมีสิทธิในการใช้ร่วมกัน แต่บางกรณี หากมีความจำเป็นในการเรียกร้องให้รัฐบาลสนใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น โครงการท่อก๊าซ ชาวบ้านก็มีสิทธิใช้ได้ ถ้าการชุมนุมเป็นไปอย่างสันติ

ถนนเป็นของประชาชน ไม่ใช่ของรัฐบาล ชาวบ้านเองก็ไม่มีใครอยากเป็นตัวปัญหา การออกกฎหมายฉบับนี้ถือเป็นการกั้นกั้นและกีดกันประชาชนให้ไม่มีทางออก เป็นการออกกฎหมายเพื่อปราบประชาชนอย่างไม่ชอบธรรม อย่างไรก็ตาม ไม่ว่ารัฐบาลจะออกกฎหมายอะไรมาก็ตาม การคัดค้านและการเดินขบวนชุมนุมของชาวบ้านก็จะเกิดขึ้นเหมือนเดิม โดยเฉพาะการคัดค้านโครงการท่อก๊าซ และชาวบ้านจะไม่ยอมเด็ดขาด นางอารีสา กล่าว

ต้นกันสุด ๆ กม. บี้มือผ่านสภา

กฎหมายสกัดไม่ให้ชาวบ้านชุมนุมประท้วงรัฐบาลผ่านวาระแรกของสภาแล้ว ส.ส. รัฐบาลต้นสุดตัว พ.ร.บ. ทางหลวง ห้ามมือที่ประท้วงมาอยู่บนถนนฝ่าฝืนจำคุก ๓ เดือน หรือปรับ ๑ หมื่นบาท ฝ่ายค้าน-รัฐบาล โยนกันหัวว่าอีกฝ่ายริเริ่มกฎหมายนี้ ไทยรักไทยแจหลักฐานสมัย 'เทพเทือก' รุมว. คมนาคม ก็ดันร่างกฎหมายนี้แล้ว ปชป. ลุกขึ้นมาแฉเอกสารอีกชิ้น ยืนยันเคยเสนอร่างกฎหมายนี้จริง แต่ไม่มีข้อความที่จะจัดการผู้ชุมนุม

เมื่อเวลา ๑๓.๕๐ น. วันที่ ๒๐ พ.ย. ที่รัฐสภา มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยมีนายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพ.ร.บ. ทางหลวง ซึ่งค้างจากการประชุมสัปดาห์ก่อน โดยสมาชิกฝ่ายค้านอภิปรายระบุว่าร่างพ.ร.บ. นี้ หมิ่นเหม่ต่อการขัดรัฐธรรมนูญ เพราะไม่ยอมให้มีการชุมนุมบนทางหลวง ถือว่าขัดขวางสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ส.ส. นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายว่ากฎหมายนี้เสนอเข้าสู่ที่ประชุมสภามาสองสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พ.ย. ที่ผ่านมา ฝ่ายค้านขอให้พิจารณาในเรื่องนี้ แต่ประธานกลับสั่งปิดประชุม จึงไม่ทราบว่าจะมีวาระอะไรซ่อนเร้นหรือไม่ ร่างพ.ร.บ. นี้มีที่มาจากมติกรม. วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๕๒ ในสมัยรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย ที่แก้ไขพ.ร.บ. ทางหลวงเดิม แต่ไม่มีข้อความที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๖/๑ ที่ไม่ยอมให้มีการชุมนุมบนเส้นทางหลวง จากนั้นรัฐบาลนายชวนยุบสภา พอมาถึงรัฐบาลนี้ก็กลับมีการเพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๕๖/๑ ไปลง จึงถือว่ามี การลักไก่และซ่อนเร้น ที่จงใจเพิ่มข้อความเพื่อสกัดการชุมนุมของประชาชน

นายชินวรณ์ กล่าวต่อว่า เหตุที่ต้องเพิ่มเติมข้อความ เพราะก่อนที่กรม. นี้จะมีมติให้ส่งร่างนี้เข้าสภา มีการชุมนุมประท้วงของกลุ่มเกษตรกร เพื่อทวงถามสัญญาที่นายกฯ ให้ไว้ในช่วงที่เลือกตั้ง ตนจึงอยากให้อีกเลิกข้อความนี้ หรือให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบถอนร่างนี้ออกไปก่อน เพราะหมิ่นเหม่ต่อการขัดรัฐธรรมนูญ ในการให้มีการชุมนุมโดยสงบที่ปราศจากอาวุธ และหากมี

การตัดมาตรา ๔๖/๑ ออกไปก็จะไม่กระทบอะไร เพราะมีกฎหมายอาญา และกฎหมายจราจร ทางบกคุ้มครองผู้ใช้ผิวจราจรอยู่แล้ว

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ขณะที่สมาชิกฝ่ายรัฐบาลอภิปรายสนับสนุนให้ที่ประชุมรับหลักการ ร่างนี้ไปก่อน หากมีสิ่งที่จะต้องแก้ไขให้ไปพิจารณากันในที่ประชุมกรรมาธิการวิสามัญ โดยนาย อติศร เพียงเกษ ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย ได้อภิปรายสนับสนุนว่า ข้อห่วงใยที่ นำเสนอขึ้น รวมถึงข้อติติงของกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เกรงว่ากฎหมายนี้จะปิดกั้น สิทธิเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุมนั้น ถือเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่น่าจะหยิบมาพิจารณาในที่ ประชุมกรรมาธิการวิสามัญ หากข้อความใดมีปัญหา ก็สามารถที่จะตัดไปได้ จึงไม่จำเป็นที่จะต้อง ถอนร่างนี้ออกไปจากที่ประชุมสภาไปในครั้งนี้ และตนได้โทรศัพท์คุยกับกรรมาธิการสิทธิช ษาคนหนึ่ง ก็ได้รับแจ้งว่าให้ร่างนี้ผ่านที่ประชุมสภาในวาระหนึ่งไปก่อน แล้วจึงค่อยมาพิจารณาใน รายละเอียดในคณะกรรมาธิการวิสามัญ

นายอติศร กล่าวต่อว่า ขณะนี้ตนมีเอกสารชิ้นหนึ่งอยู่ในมือ ลงนามโดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมัยเป็นรมว.คมนาคม ซึ่งเป็นเอกสารที่ส่งร่างพ.ร.บ.ทางหลวงไปยังสำนัก เลขาธิการ ครม. รายละเอียดในร่างทุกอย่างคล้ายกับร่างพ.ร.บ. ที่พูดกันในวันนี้ โดยระบุใน มาตรา ๔๖ ทวิว่า ห้ามชุมนุมในลักษณะเป็นอันตรายบนเขตทางหลวง หรือทางเท้า หากฝ่าฝืน จะต้องจำคุก ๓ เดือน หรือปรับ ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งข้อมูลของคนเป็นของจริงไม่ ได้ขัดแย้ง หรือกลับไปกลับมาตามสถานการณ์

ต่อมานายสุวัฒน์ ธรรมเพชร ส.ส.พัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายว่า ไม่เห็นด้วยกับ ร่างพ.ร.บ.ดังกล่าว เพราะการประกาศใช้กฎหมายหลายฉบับก็เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ที่ผู้นำไป ปฏิบัติใช้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างจริงจัง รวมทั้งยังขาดความจริงใจในการบังคับกฎหมาย เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นหากมีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ออกไปแล้ว เชื่อว่าผู้ปฏิบัตินำไป ใช้จะเกิดปัญหาอย่างแน่นอน เช่น หากเกิดการชุมนุมประท้วง หรือเกิดม็อบเกิดขึ้น โดยมี ผู้ชุมนุมเป็นจำนวน ๓-๔ หมื่นคน เจ้าหน้าที่ที่ดูแลจะดำเนินการกับคนเหล่านี้ จะต้องจับคน เหล่านั้นทั้งหมดหรือไม่ ตนเห็นว่ารัฐบาลควรถอนร่างนี้ เพื่อนำไปทบทวนแล้วค่อยเสนอกลับ เข้ามาใหม่อีกครั้ง

หลังจากนั้น มีส.ส.ฝ่ายรัฐบาลลุกขึ้นอภิปราย และเสนอความคิดเห็นในร่างพ.ร.บ. โดย เฉพาะในมาตรา ๔๖/๑ เช่น นายวิชาญ มีนชัยนันท์ ส.ส.กทม. พรรคไทยรักไทย กล่าวเสนอแนะ ว่า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ชุมนุมเรียกร้อง โดยเฉพาะในกทม. ควรจะจัดหา พื้นที่รองรับกลุ่มผู้เดินทางมาชุมนุมให้เป็นที่ที่เป็นทาง เพื่อให้เกิดความสะดวกเรียบร้อย

นายพิเชษฐ สนิทรวาล รมช.คมนาคม ลุกขึ้นชี้แจงว่า ในฐานะที่ได้รับมอบหมายจาก รัฐบาลให้เป็นผู้เสนอกฎหมายฉบับนี้ และได้รับฟังความเห็นจากสมาชิกส่วนใหญ่จะท้วงติงใน มาตรา ๔๖/๑ เป็นหลัก โดยอ้างถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ซึ่งทักท้วงว่าจะเป็นการละเมิด สิทธิของประชาชน ตรงนี้ขอชี้แจงว่าหลักการของกฎหมายฉบับนี้ ได้คำนึงถึงประโยชน์ของ ประชาชนเป็นส่วนใหญ่ และความจริงเป็นร่างกฎหมายที่รัฐบาลของนายชวน เคยผ่านความเห็น

ชอบมาแล้ว โดยมีพล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รมว.มหาดไทย ในสมัยนั้น ซึ่งมีเอกสารหนังสือเลข มท. ๐๒๐๕๑/๒๕๔๑ โดยไม่มีสาระที่ผิดแยกไปจากเดิม อย่างไรก็ตามควรให้ผ่านวาระไป และไปแก้ไขวาระที่สองและสาม

เมื่อการอภิปรายมาถึงตรงนี้นายชินวรณ์ ลูกชื่อนอภิปรายโต้กลับว่า ตนเองก็มีเอกสาร มติกรม. วันที่ ๒๑ ก.ย. ๒๕๔๒ ในรัฐบาลของนายชวนเช่นกัน ยืนยันได้ว่าไม่มีข้อความดังกล่าว เลย ซึ่งตนจะถ่ายเอกสารมามอบให้กับประชาชนต่อไป

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การอภิปรายเป็นไปอย่างกว้างขวาง และใช้เวลาในการพิจารณา ประมาณ ๒ ชั่วโมงจึงเสร็จสิ้น ในที่สุดที่ประชุมมติรับหลักการในร่างพ.ร.บ.ทางหลวง ด้วย คะแนน ๒๕๘ ต่อ ๕๖ และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาต่อไป

'สภาอิติเลอริ'ห้ามมีอบบถนหน.....

ไทยโพสต์ - สภาอิติเลอริคิดใหม่ ทำใหม่ผ่านร่าง พ.ร.บ.ทางหลวงห้ามชาวบ้านชุมนุม เดินขบวนบนถนน ปชป.เดือนแล้วร้ายกว่าทำนจคมพลผู้พีในปี ๒๕๐๐ เสียอีก แจเตรียม สยายอำนาจควบคุมประชาชนทุกรูปแบบ

สภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ได้พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ทางหลวงต่อ จากสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งประชาชนที่ประชุมสั่งปิดประชุมกะทันหันหลังฝ่ายค้านออกมาเตือนว่า ร่างกฎหมายดังกล่าวคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจจะขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ส.ส.นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายว่า กฎหมายนี้ค้างพิจารณามาแต่สัปดาห์ก่อนโดยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ผ่านมา ฝ่ายค้านขอให้ พิจารณาในเรื่องนี้ต่อ แต่ประชาชนกลับสั่งปิดประชุม ซึ่งไม่ทราบว่าจะมีวาระซ่อนเร้นอะไร หรือไม่ และร่าง พ.ร.บ.นี้มติ กรม.วันที่ ๑๑ ก.ย.๒๕๔๒ ในรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้ ขอให้มีการแก้ไข พ.ร.บ.ทางหลวงเดิม แต่ไม่มีข้อความที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๖/๑ ที่ระบุจะไม่ ยอมให้มีการชุมนุมบนทางหลวงเลย พอมาถึงรัฐบาลนี้ก็กลับมีการเพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๔๖/๑ เข้าไป ถือเป็นกรลักไก่และซ่อนเร้น จึงใจเพิ่มเติมข้อความเพื่อสกัดการชุมนุมของประชาชน

นายชินวรณ์กล่าวอีกว่า เหตุที่ต้องเพิ่มเติมข้อความเพราะก่อนที่ กรม.จะมีมติให้ส่ง ร่างเข้าสภาได้มีการชุมนุมประท้วงของกลุ่มเกษตรกรเพื่อทวงถามสัญญาที่นายกฯ ให้ในช่วงที่ เลือกตั้ง ดังนั้นตนจึงอยากให้มีการยกเลิกข้อความดังกล่าวหรือให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบถอน ร่างนี้ออกไปก่อน เพราะหมิ่นเหม่ต่อการขัดรัฐธรรมนูญให้มีการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ

ได้ และหากมีการตัดมาตรา ๔๖/๑ ออกไปก็ไม่มีกระทบอะไร เพราะมีกฎหมายอาญา และกฎหมายจราจรทางบกคุ้มครองผู้ใช้จราจรอยู่แล้ว

ขณะที่ ส.ส.ฝ่ายค้านอภิปรายแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างกว้างขวาง ส.ส.พรรคร่วมรัฐบาลโดยเฉพาะพรรคไทยรักไทยกลับแสดงความเห็นสนับสนุนร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง โดยนายอดิศร เพียงเกษ ส.ส.พรรคไทยรักไทย กล่าวว่า ข้อห่วงใยที่มีการนำเสนอรวมถึงข้อติติงของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เกรงว่ากฎหมายนี้จะไปปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่น่าจะหยิบมาพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญในวาระสองได้

ส.ส.พรรคไทยรักไทยระบุว่า ขณะนี้ตนมีเอกสารชิ้นหนึ่งอยู่ในมือ ลงนามโดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมัยเป็น รมว.คมนาคม โดยเป็นเอกสารที่ส่งร่าง พ.ร.บ.ทางหลวงไปยังสำนักเลขาธิการ กรม. รายละเอียดในร่างทุกอย่างคล้ายกับร่าง พ.ร.บ.ที่พูดกันในวันนี้ โดยมีการระบุในมาตรา ๔๖ ทวิ ว่า ห้ามชุมนุมในลักษณะเป็นอันตรายบนเขตทางหลวงหรือทางเท้า หากฝ่าฝืนจะต้องจำคุก ๓ เดือน หรือปรับ ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นายพิเชษฐ สุทธิธวาล รมช.คมนาคม ชี้แจงว่า ในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นผู้เสนอกฎหมายฉบับนี้ และได้รับฟังความเห็นจากสมาชิก ส่วนใหญ่จะท้วงติงในมาตรา ๔๖/๑ เป็นหลัก โดยมีการอ้างถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตรงนี้ขอชี้แจงว่า หลักการของกฎหมายได้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ และความจริงเป็นร่างกฎหมายที่รัฐบาลนายชวนเคยผ่านความเห็นชอบมาแล้ว โดยมี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รมว.มหาดไทยในสมัยนั้นเสนอ หากมีปัญหาวางไปแก้ไขในวาระที่สองและสาม

ถึงตอนนี้นายชินวรณ์ได้ลุกขึ้นทักท้วงว่า ตนก็มีเอกสารมติ กรม.วันที่ ๒๑ ก.ย. ๒๕๔๒ ในรัฐบาลของนายชวนกินกันได้ว่าไม่มีข้อความดังกล่าวเลย ซึ่งตนจะถ่ายเอกสารมามอบให้กับประธานต่อไป

ภายหลังการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ที่ประชุมมีมติรับหลักการในร่าง พ.ร.บ.ทางหลวงด้วยคะแนน ๒๕๘ ต่อ ๕๖

นายจตุติ ไกรฤกษ์ ส.ส.พิษณุโลก พรรคประชาธิปัตย์ ให้สัมภาษณ์ว่า ขณะนี้เป็นเวลาเกือบ ๒ ปีของการทำงานของรัฐบาลชุดนี้ แต่การปราบทุจริตของพรรคไทยรักไทยแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่นายภช ได้ประกาศไว้ว่าจะปราบการทุจริตโดยไม่มีใบเสร็จนั้น เป็นการผายลมทางการเมือง นายภช ปราบการทุจริตแบบดับเบิลเดนต์ดาร์ต และใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการจัดการบุคคลที่คู่คุณและกลุ่ม คนและข้ากับรัฐบาล การทุจริตต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรัฐบาลนี้หากใครไม่มีอำนาจการต่อรอง และมีข่าวว่าเกี่ยวข้องกับการทุจริตแล้ว นายภช จะจัดการทันที ผิดกับบางคนที่มีส่วนทุจริตแต่นายภช กลับร้องหาใบเสร็จและหลักฐาน เป็นการใช้หลักการที่ว่า พวกกู พวกมึง ใครที่เป็นตุ้งเงินของพรรค บริจาคเงินให้พรรคและมี ส.ส.เป็นพวก จะได้รับการคุ้มครองจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ส.ส.พิษณุโลกกล่าวว่า ที่นายกฯ เคยบอกว่าพรรคประชาธิปัตย์ไม่ปราบทุจริตนั้นแต่รัฐบาลชุดนี้เร็วกว่ารัฐบาลชุดที่แล้วเสียอีก การที่นายเสนาะ เทียนทอง สั่งให้นายอดิศร เพียงเกษ และนายพินิจ จารุสมบัติ ชุดคุ้ยหาข้อมูลฝ่ายค้านนั้น เป็นการคิดแบบไทสจรีตเพื่อหวังแบล็กเมล์ทางการเมืองเท่านั้น เราต้องยอมรับว่าการทุจริตต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคนี้ หากไม่มี ส.ส.ของรัฐบาลออกมาสาวไส้กันเองนั้น เป็นเรื่องที่ยากมากที่ฝ่ายค้านจะมีข้อมูล เพราะรัฐบาลสั่งปิดปากข้าราชการหมดแล้ว

"พฤติกรรมรัฐบาลขณะนี้กำลังเข้าสู่ยุคเผด็จการทุนนิยมเต็มรูปแบบ เช่น ผมทราบมาว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) กำลังพยายามแก้ไข พ.ร.บ.ตำรวจเพื่อเพิ่มอำนาจการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้เดินขบวน ทำให้ต่อไปนี้หากประชาชนออกมาประท้วงรัฐบาลในเรื่องต่างๆ ก็ทำไม่ได้ และจะแก้กฎหมาย ปบง.เพิ่มอำนาจในการตรวจสอบธุรกรรมโดยอ้างว่าบุคคลที่ถูกตรวจสอบมีพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายก่อการร้าย หรือกรณีที่นายกฯ เดินทางไปอังกฤษ ผมทราบมาว่านายกฯ ไปตกลงซื้อเครื่องบินปราบจลาจลมาด้วย สิ่งเหล่านี้ยิ่งกว่ารัฐบาลเผด็จการสมัยปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เสียอีก สิ่งที่ประชาชนคิดว่ารัฐบาลนี้จะเป็นเรื่องที่เข้ามาแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ความจริงเป็นเพียงหมาเฝ้าลายน้้ำเท่านั้น" นายจตุระบุ

กก.สิทธิเดือนกม.หลวงเสียงชัตรธ.ขวางชุมชน^{*****}

ไทยโพสต์ - กก.สิทธิมนุษยชนแห่งชาติยื่นหนังสือถึงประธานรัฐสภาเรียกร้องให้พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ทางหลวงอย่างรอบคอบ ระบุอาจเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชนและเปิดช่องว่างให้มีการทุจริตซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ

นายประติษฐ์ เจริญไทยทวี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รักษาราชการแทนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ยื่นหนังสือต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่...) พ.ศ....อย่างรอบคอบ โดยคำนึงสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการประสานงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้ศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นว่าอาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิของประชาชน เช่น มาตรา ๔๖/๑ "ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวง ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะหรือคนเดินเท้า" ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวอาจเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนในการชุมนุมตามวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชุมชน เช่น การเดินแห่เทียนเจ้าพรรษา การจัด

งานวัฒนธรรมในเทศกาลต่างๆ โดยเปิดถนนให้ประชาชนเดินชมงานในช่วงเวลาที่กำหนด เป็นต้น รวมทั้งการชุมนุมของประชาชนที่ดำเนินการโดยสงบและเปิดเผย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นปัญหาต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๔

นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีกฎหมายหลายฉบับให้อำนาจเจ้าพนักงานในการรักษาความสงบเรียบร้อยบนทางหลวงอยู่แล้ว เช่น ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติจราจรทางบก ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นอันใดที่ต้องบัญญัติมาตรา ๕๖/๑ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่...) พ.ศ... ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิของประชาชนเพิ่มเติมอีก ที่สำคัญ เสรีภาพการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของประชาชน เป็นเสรีภาพพื้นฐานสำคัญของประชาชนในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย การที่จะบัญญัติกฎหมายอันอาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิเสรีภาพดังกล่าว จึงควรกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง และควรยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นหลัก

คณะอนุกรรมการยังเห็นว่า มาตรา ๖๑ ที่ว่า "เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวง โดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักเกินกว่ากำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย" นั้น บทบัญญัติที่มีสาระเช่นนี้ อาจเป็นช่องทางให้ผู้อำนวยการทางหลวงใช้อำนาจหน้าที่ไม่สุจริตได้ กล่าวคือ เป็นการเปิดช่องทางให้ผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดน้ำหนักบรรทุกของยานพาหนะเกินกว่ามาตรฐานที่ทางหลวงจะสามารถรองรับได้ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ใช้ทางหลวงเพียงบางกลุ่ม ซึ่งส่งผลเสียต่อทางหลวงอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยรวม และอาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิในการใช้ทางสาธารณะร่วมกันของประชาชนส่วนใหญ่

คณาคมต้นดรม. แก้วรบ.ทางหลวง เอาผิดรถบรรทุก.....

กระทรวงคมนาคมเสนอ กรม.แก้ว.ร.บ.ทางหลวง เอาผิดผู้ประกอบการที่ใช้รถบรรทุกน้ำหนักเกิน รวมถึงผู้ที่ชุมนุมปิดถนนจนทำให้ประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความเสียหาย มีทั้งจำทั้งปรับ พร้อมติดตาม ผอ.ทางหลวง สามารถเปรียบเทียบปรับกับผู้กระทำผิดได้ทันทีกรณีสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว

แหล่งข่าวจากทำเนียบรัฐบาลเปิดเผยเมื่อวันที่ ๑๗ ว่า กระทรวงคมนาคม โดยกรมทางหลวงเตรียมเสนอแก้วร่าง พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ ๒๕๓๕ ต่อยคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในวันอังคาร

ที่ ๒๑ กันยายนนี้ เนื่องจากร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวไม่สามารถทำให้การควบคุมดูแลรักษาทางหลวง และการดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งขณะนี้ยังมียานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าประกาศกำหนดบนทางหลวงเพิ่มมากขึ้น โดยก่อให้เกิดความเสียหาย และไม่ปลอดภัยต่อผู้ขับขี่ยานพาหนะบนทางหลวง

ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว ได้มีการกำหนดให้รถบรรทุกสามารถบรรทุกน้ำหนักไม่เกิน ๒๑ ตัน แต่ทางสมาคมผู้ประกอบการขนส่งได้พยายามที่จะให้กรมทางหลวงพิจารณาทบทวนให้มีการเพิ่มขีดน้ำหนักการบรรทุกเพิ่มขึ้นที่ระดับ ๒๔-๒๕ ตัน ซึ่งขณะนี้ตามข้อเสนอดังกล่าว อยู่ระหว่างการศึกษาค่าผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทางหลวง แต่อย่างไรก็ตาม ร่าง พ.ร.บ.ที่ต้องการแก้ไขได้มีการกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนในการบรรทุกสิ่งของน้ำหนักเกินที่กำหนดไว้โดยมีโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากนี้ กรมทางหลวง มีการแก้ไขการกำหนดให้มีบทลงโทษกับประชาชนที่ทำการประทุง ยื่นข้อเรียกร้องต่อทางราชการด้วยการปิดถนน ซึ่งทำให้ประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความเดือดร้อน โดยหากมีการฝ่าฝืนจะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีการกำหนดห้ามมิให้มีการซื้อ ขาย แจกจ่ายหรือเรียไรในเขตทางหลวง ในลักษณะเป็นการกีดขวางเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ คนเดินเท้า หรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกเรียบร้อยต่อทางหลวง หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๕ พันบาทด้วย

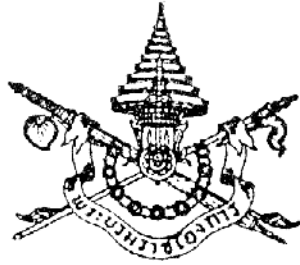
พร้อมกันนั้นยังมีการกำหนดโทษประชาชนที่ฝ่าฝืนในการระบายน้ำผ่านทางหลวง จนส่งผลให้เกิดความเสียหาย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง และมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาต หรือการรื้อถอนปิดกั้นทางระบายน้ำได้ หากพบว่ามีการกระทำโดยไม่ได้รับอนุญาต จะมีโทษปรับไม่เกิน ๕ หมื่นบาท และห้ามผู้ใดสร้างถนน หรือสิ่งใดในเขตทางหลวงพิเศษ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนปรับไม่เกิน ๖ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ยังได้มีการเพิ่มอำนาจให้กับผู้อำนวยการทางหลวง หรือบุคคลที่ผู้อำนวยการทางหลวงมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้เมื่อพบว่ามีกรกระทำผิด เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้กระทำผิดโดยไม่ต้องเสียเวลาในการดำเนินคดีทางศาล และให้มีอำนาจในการอนุญาตให้บุคคลที่เห็นสมควรใช้ทำเรือสำหรับการขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมทางหรือสิ่งก่อสร้างอื่นในเขตทางหลวง ซึ่งขณะนี้การขอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว กระทรวงมหาดไทย และเลขาธิการกรมก็ได้ให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุน

ภาคผนวก

:

- พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของ
สุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติ

ทางหลวง

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลง
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลง
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร สาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงและเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วย

“งานทาง” หมายความว่า กิจการใดที่ทำเพื่อหรือเนื่องในการสำรวจการก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหลวง หรือการจราจรบนทางหลวง

“ทางจราจร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้เพื่อการจราจรของยานพาหนะ

“ทางเท้า” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้สำหรับคนเดิน

“ทางขนาน” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้ทั้งสองข้าง หรือเฉพาะข้างใดข้างหนึ่งของทางหลวงเพื่อใช้เป็นทางจราจรหรือทางเท้า

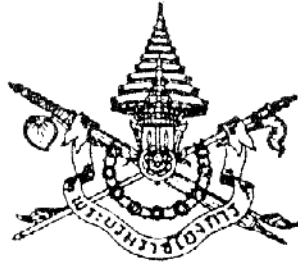
“ไหล่ทาง” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่อยู่ติดต่อกับทางจราจรทั้งสองข้าง

“ผู้อำนวยการทางหลวง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอำนาจและหน้าที่หรือได้รับแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงและงานทางเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานทางหลวง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานทางหลวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางหลวงกับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติ

ทางหลวง

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร สาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงและเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วย

“งานทาง” หมายความว่า กิจการใดที่ทำเพื่อหรือเนื่องในการสำรวจการก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหลวง หรือการจราจรบนทางหลวง

“ทางจราจร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้เพื่อการจราจรของยานพาหนะ

“ทางเท้า” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้สำหรับคนเดิน

“ทางขนาน” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้ทั้งสองข้างหรือเฉพาะข้างใดข้างหนึ่งของทางหลวงเพื่อใช้เป็นทางจราจรหรือทางเท้า

“ไหล่ทาง” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่อยู่ติดต่อกับทางจราจรทั้งสองข้าง

“ผู้อำนวยการทางหลวง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอำนาจและหน้าที่หรือได้รับแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงและงานทางเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานทางหลวง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานทางหลวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางหลวงกับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๓)

- (๑) กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะ
 - (๒) จัดทำ ปีก ดัดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่น ชิดเส้น เขียนข้อความ หรือเครื่องหมายอื่นใดสำหรับการจราจรบนทางหลวง
 - (๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

ประเภทของทางหลวง

มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๖ ประเภท คือ

- (๑) ทางหลวงพิเศษ
- (๒) ทางหลวงแผ่นดิน
- (๓) ทางหลวงชนบท
- (๔) ทางหลวงเทศบาล
- (๕) ทางหลวงสุขาภิบาล
- (๖) ทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่ได้ออกแบบเพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดให้เป็นทางหลวงพิเศษและกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษ

มาตรา ๘ ทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงสายหลักที่เป็นโครงข่ายเชื่อมระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ ตลอดจนสถานที่ที่สำคัญ ที่กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงแผ่นดิน

มาตรา ๙ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมโยธาธิการ หรือสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท

(๔)

มาตรา ๑๐ ทางหลวงเทศบาล คือ ทางหลวงในเขตเทศบาล ที่เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงเทศบาล

มาตรา ๑๑ ทางหลวงสุขาภิบาล คือ ทางหลวงในเขตสุขาภิบาลที่สุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสุขาภิบาล

มาตรา ๑๒ ทางหลวงสัมปทาน คือ ทางหลวงที่รัฐบาลได้ให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษและทางหลวงแผ่นดิน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง โดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๒) ทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๓) ทางหลวงชนบท ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด เมื่อได้รับความยินยอมจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี

(๔) ทางหลวงเทศบาล นายกเทศมนตรีเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานเทศบาล โดยอนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) ทางหลวงสุขาภิบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานสุขาภิบาล โดยอนุมัติอธิบดีกรมโยธาธิการ

มาตรา ๑๔ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวง การแต่งตั้งนั้นจะจำกัดให้เป็นผู้อำนวยการทางหลวงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท

(๓) นายกเทศมนตรีเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงเทศบาล

(๔) ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงสุขาภิบาล

(๓)

(๑) กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะ

(๒) จัดทำ ปีก ดัดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่น จี๊ดเส้น เขียนข้อความ หรือเครื่องหมายอื่นใดสำหรับการจราจรบนทางหลวง

(๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

ประเภทของทางหลวง

มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๖ ประเภท คือ

(๑) ทางหลวงพิเศษ

(๒) ทางหลวงแผ่นดิน

(๓) ทางหลวงชนบท

(๔) ทางหลวงเทศบาล

(๕) ทางหลวงสุขาภิบาล

(๖) ทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่ได้ออกแบบเพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดให้เป็นทางหลวงพิเศษและกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษ

มาตรา ๘ ทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงสายหลักที่เป็นโครงข่ายเชื่อมระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ ตลอดจนสถานที่ที่สำคัญ ที่กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงแผ่นดิน

มาตรา ๙ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมโยธาธิการ หรือสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท

(๔)

มาตรา ๑๐ ทางหลวงเทศบาล คือ ทางหลวงในเขตเทศบาล ที่เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงเทศบาล

มาตรา ๑๑ ทางหลวงสุขาภิบาล คือ ทางหลวงในเขตสุขาภิบาลที่สุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสุขาภิบาล

มาตรา ๑๒ ทางหลวงสัมปทาน คือ ทางหลวงที่รัฐบาลได้ให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษและทางหลวงแผ่นดิน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง โดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๒) ทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๓) ทางหลวงชนบท ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด เมื่อได้รับความยินยอมจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี

(๔) ทางหลวงเทศบาล นายกเทศมนตรีเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานเทศบาล โดยอนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) ทางหลวงสุขาภิบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานสุขาภิบาล โดยอนุมัติอธิบดีกรมโยธาธิการ

มาตรา ๑๔ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวง การแต่งตั้งนั้นจะจำกัดให้เป็นผู้อำนวยการทางหลวงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือเฉพาะสายใดสายหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท

(๓) นายกเทศมนตรีเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงเทศบาล

(๔) ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงสุขาภิบาล

(๕)

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงประเภททางหลวงดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเดียวกันให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยน

(๒) ทางหลวงที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการต่างกระทรวงกันให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งเป็นผู้รับการเปลี่ยนแปลงประเภททางหลวงเป็นผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยน

เมื่อได้เปลี่ยนแปลงประเภททางหลวงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แก้ไขทะเบียนให้ถูกต้อง การสั่งเปลี่ยนทางหลวงประเภทอื่นเป็นทางหลวงพิเศษหรือการสั่งเปลี่ยนทางหลวงพิเศษเป็นทางหลวงประเภทอื่น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีปัญหาว่าทางหลวงสายใดเป็นทางหลวงประเภทใดให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๑๘ บุคคลซึ่งก่อสร้างทางขึ้นอาคารหรือขอให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ ลงทะเบียนทางนั้นเป็นทางหลวงได้ แต่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะรับลงทะเบียนให้ได้ต่อเมื่อบุคคลซึ่งก่อสร้างทางนั้นได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้แล้ว

หมวด ๒

การกำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทาง

มาตรา ๑๙ ให้อธิบดีกรมทางหลวงเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบทและทางหลวงสุขาภิบาล ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) นายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืออธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงชนบท

(๒) ประธานกรรมการสุขาภิบาลเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลืออธิบดีกรมโยธาธิการ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงสุขาภิบาล

มาตรา ๒๑ ให้นายกเทศมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงเทศบาล

(๖)

มาตรา ๒๒ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง อำนาจและหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจตรายานพาหนะที่เดินบนทางหลวงและการจราจรบนทางหลวงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๓ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจตราดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เรียกยานพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณี que เชื่อว่ามีการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในขณะที่กระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานทางหลวงแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานทางหลวงให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย

มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงสุขาภิบาล ให้อธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมในทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทางหลวงและงานทาง

มาตรา ๒๗ นอกจากทางหลวงสัมปทาน การสร้างทางหลวงประเภทใดขึ้นใหม่หรือขยายเขตทางหลวงประเภทใด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการทางหลวงประเภทนั้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือการจราจรบนทางหลวง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจปิดการจราจรบนทางหลวงนั้น ทั้งสายหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และวางระเบียบปฏิบัติสำหรับให้เจ้าพนักงานปิดการจราจรเป็นครั้งคราวเพื่อความปลอดภัยได้

มาตรา ๒๕ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจ

(๑) ใช้ที่ดินริมทางหลวงซึ่งปราศจากสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลใดเป็นการชั่วคราว

(๒) ใช้และเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางซึ่งอยู่ในที่ดินของบุคคลใดเป็นการชั่วคราว รวมทั้งทำทางผ่านเข้าไปในที่ดินใด ๆ เพื่อใช้และเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางได้ด้วย ก่อนที่จะกระทำการตาม (๑) หรือ (๒) ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจใช้ที่ดินหรือเข้าครอบครองวัตถุสำหรับใช้งานทางซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดในบริเวณหรือใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดภัยพิบัตินั้นได้เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์แก่งานทาง และมีอำนาจเกณฑ์แรงงาน สัตว์พาหนะหรือยานพาหนะ ตลอดจนเครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางได้ด้วยการเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งและอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจเข้าครอบครองทางหลวงสัมปทาน และในกรณีให้สิทธิและอำนาจสั่งการของผู้รับสัมปทานตกมาอยู่กับอธิบดีกรมทางหลวงทั้งหมด จนกว่าภัยพิบัตินั้นจะหมดไป

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในระยะสองร้อยเมตรจากเขตทางหลวงได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งสำเนาแบบก่อสร้างให้เจ้าของที่ดินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๒ ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘)

มาตรา ๓๔ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจทำงานทางเพื่อเชื่อม ผ่าน ทับ ข้าม หรือลอดทางรถไฟหรือทางน้ำได้แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งสำเนาแบบก่อสร้างให้ผู้ควบคุมการรถไฟ หรือทางน้ำนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๓๕ ในกรณีให้เห็นสมควร อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจสร้างทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงแผ่นดินเพื่อเชื่อม ผ่าน ทับ ข้าม หรือลอดทางหลวงประเภทอื่นได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ทางหลวงประเภทอื่นนั้นทั้งสายหรือบางส่วนอยู่ในการกำกับ ตรวจสอบและควบคุมของอธิบดีกรมทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวง

มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลหรือสุขาภิบาลเป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

ส่วนที่ ๒

การควบคุม การรักษา การขยายและสงวนเขตทางหลวง

หมวด ๑

การควบคุมทางหลวง

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการตัดขาดของการจราจร

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอนหรือทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวง

หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางเรือรถอนหรือท่าलय โดยผู้นั้นจะเรียกเรือท่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง แขนง วางหรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็น การกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ หรือในลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทาง หลวงหรือความไม่สะดวกแก่งานทาง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้ กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ ผู้กระทำการดังกล่าวรถอน ท่าलय หรือขนย้ายสิ่งที่ติดตั้ง แขนง วางหรือกองอยู่ภายในกำหนดเวลา อันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจรถอน ท่าलय หรือขนย้ายสิ่งที่ติดตั้ง แขนง วางหรือกองอยู่ โดยผู้นั้นจะเรียกเรือท่าเสียหาย ไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการปิดกั้นทางหลวง หรือวางวัตถุที่แหลมหรือมีคม หรือนำ สิ่งใดมาขวางหรือวางบนทางหลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางหลวงในลักษณะที่อาจเกิด อันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ท่าलय ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง จัดเขียน เคลื่อนย้าย รถอน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องหมาย สัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หรือ หลักระยะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตทางหลวง

มาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจห้ามมิให้ผู้ใดหยุด จอด หรือกลับยานพาหนะใด ๆ บนทางจราจรหรือไหล่ทางในทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วนได้ โดยทำเป็นประกาศหรือเครื่องหมาย ให้ปรากฏไว้ในเขตทางหลวงนั้น

มาตรา ๔๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ให้นำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ขัดข้องหรือชำรุด

ถ้ากรณีตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในเวลาที่มืดแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ใดขูด ขน ทำลายหรือทำให้เสียหายแก่ทางหลวง หรือวัตถุสำหรับใช้งานทาง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แลกถ่าย หรือเรียกรับบนทางจราจรและไหล่ทาง

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราช หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล เศษหิน ดิน ทราช ตกหล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูง ไล่ต้อน ปล่อย หรือเลี้ยงสัตว์บนทางจราจร ทางเท้า หรือไหล่ทาง เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามข้อบังคับที่ผู้อำนวยการทางหลวงกำหนด

ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูง ไล่ต้อน ปล่อยหรือเลี้ยงสัตว์ในเขตทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วน ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างสิ่งใดในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการตัดขาดของทางจราจร กำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าเช่าก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสาพาดสาย วางท่อ หรือกระทำกรณิดๆ ในเขตทางหลวง ให้ทำความตกลงกับผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงเสียก่อนเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแล้ว จึงจะกระทำการนั้นได้

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไข กำหนดอัตรา และวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าเช่าก็ได้ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องค่าเช่า ให้เสนอรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยค่าวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดข้อตกลง ให้ นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ เมื่อมีความจำเป็นจะต้องควบคุมทางเข้าออกทางหลวงเพื่อให้การจราจรบนทางหลวงเป็นไปโดยรวดเร็วและสะดวก หรือเพื่อความปลอดภัยในการจราจรบนทางหลวง ห้ามมิให้ผู้ใด ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในที่ดินริมเขตทางหลวงทั้งสายหรือบางส่วนดังต่อไปนี้

(๑) สร้างหรือดัดแปลงต่อเติมอาคารตามประเภท ชนิด หรือลักษณะที่กำหนด ในกฎกระทรวง สถานีบริการน้ำมัน สถานีบริการก๊าซ สถานีบริการล้างหรือตรวจสภาพรถ หรือติดตั้งป้ายโฆษณา ภายในระยะไม่เกินสิบห้าเมตรจากเขตทางหลวง

(๒) สร้างศูนย์การค้า สนามกีฬา สนามแข่งม้า โรงแรมสพ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือจัดให้มีตลาด ตลาดนัด งานออกร้าน หรือกิจการอื่นที่ทำให้ประชาชนมาชุมนุมกัน เป็นจำนวนมาก ภายในระยะไม่เกินห้าสิบเมตรจากเขตทางหลวง

ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การกำหนดทางหลวงสายใดทั้งสายหรือบางส่วนที่จะห้ามมิให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๐ เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๘ ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่มีอาคารหรือสิ่งอื่นปลูกสร้างขึ้น หรือสิ่งที่จัดให้มีขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นหรือถอนอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนโดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

ในกรณีที่เป็นอาคารหรือสิ่งอื่นที่กำลังปลูกสร้างหรือสิ่งที่จัดให้มีขึ้นเมื่อผู้อำนวยการทางหลวงเห็นสมควร ให้ผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือถอนอาคารหรือสิ่งอื่น หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคารนั้นภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งอื่นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคาร แล้วแต่กรณี โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงชำระค่าทดแทนตามความเป็นธรรมให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในการที่ต้องรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางเข้าออกของอาคารนั้น ถ้าไม่เป็นที่ตกลงกันได้ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก่อนที่จะกระทำการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นทราบล่วงหน้าภายในกำหนดเวลาอันสมควร

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในบริเวณที่มีการดำเนินการตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐

ก่อนที่จะเข้าไปตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในบริเวณดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

หมวด ๒

การควบคุมทางหลวงพิเศษ

มาตรา ๕๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้ทางหลวงสายใดที่จะสร้างขึ้นใหม่หรือที่มีอยู่เดิมทั้งสายหรือบางส่วนเป็นทางหลวงพิเศษ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจเปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน และมีอำนาจห้ามการสร้างทางหลวงหรือทางอื่นใดขึ้นใหม่ที่มาเชื่อมหรือผ่านทางหลวงพิเศษ

ในกรณีที่มีการเปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่ทางหลวงพิเศษตัดผ่านตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจ

(๑) กำหนดให้ใช้ทางอื่นใดที่มีอยู่แล้วแทน

(๒) ตัดแปลง แก้วไข หรือตัดให้มีทางเพื่อใช้แทนทางที่ปิดในกรณีที่ไม่มีทาง

อื่นใดตาม (๑)

ทั้งนี้ เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

มาตรา ๕๔ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจประกาศห้ามยานพาหนะบางชนิดหรือคนเดินเท้าใช้ทางหลวงพิเศษสายใดทั้งสายหรือบางส่วน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงพิเศษ

ในกรณีที่ทางหลวงพิเศษมีทางขนาน ผู้ใดจะสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออกทางขนาน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้บริหารทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่งหรือโดยมิได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ซึ่งดำเนินการอันเป็นสาธารณูปโภค เมื่อมีความจำเป็นต้องปักเสาพาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงพิเศษให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาต

เป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะกระทำการนั้น รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๔๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคตามวรรคสอง ได้ทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นที่ปลูกสร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสามให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๘ ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่มืออาคารหรือสิ่งอื่นใดอยู่ในที่ดินริมเขตทางหลวงพิเศษ เมื่อผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษเห็นสมควร ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดในที่ดินริมเขตทางหลวงพิเศษดังกล่าวรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นภายในกำหนดเวลาอันสมควรถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษมีอำนาจรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้นได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นดังกล่าวทราบล่วงหน้าภายในกำหนดเวลาอันสมควร ทั้งนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษชำระค่าทดแทนตามความเป็นธรรมให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นในการที่ต้องรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือสิ่งอื่นนั้น ถ้าไม่เป็นที่ตกลงกันได้ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ ให้นำความในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การควบคุมทางหลวงพิเศษโดยอนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในหมวดนี้

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกีดกันหรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำที่ติดต่อกับเขตทางหลวงหรือทางน้ำที่ไหลผ่านทางหลวงในเขตที่ดินภายในระยะห้าร้อยเมตรจากแนวกลางทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนหรือถอนสิ่งกีดกันหรือแก้ไขทางน้ำภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าเรือถอนหรือจัดการแก้ไข โดยผู้นั้นจะเรียกค่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ยานพาหนะบนทางหลวงซึ่งยังมิได้เปิดอนุญาตให้ใช้เป็นทางสาธารณะ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ควบคุมทางหลวงนั้นหรือผู้ได้รับสัมปทาน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวง โดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลากินกว่าที่ได้กำหนดหรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมโยธาธิการหรือเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท แล้วแต่กรณี สำหรับทางหลวงชนบทและทางหลวงสุขาภิบาล หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงเทศบาล

ทั้งนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงตามวรรคหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้ประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณดังกล่าวข้างต้น และชั่วระยะเวลาอันกำหนด

มาตรา ๖๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ริมทางหลวงต้องรักษาต้นไม้ เหมืองฝาย หรืออาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่อยู่ในความครอบครองของตนไม่ให้กีดขวางทางจราจรหรือเกิด

ความเสียหายแก่ทางหลวง ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นจัดการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวภายในกำหนดเวลาอันสมควร

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งแล้วไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจเข้าริ้อถอนทำลาย หรือตัดฟัน โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

มาตรา ๖๓ รัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือครั้งละไม่เกินหนึ่งปีให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือบุคคลที่สมควรเก็บค่าใช้ทำเรือ หรือค่าใช้เรือสำหรับขนส่งข้ามฟาก หรือค่าใช้สิ่งก่อสร้างในทางหลวง ซึ่งได้จัดสร้างขึ้นเพื่อความสะดวกแก่การจราจร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๔

การขยายและสงวนเขตทางหลวง

มาตรา ๖๔ ทางหลวงประเภทใดยังไม่มีเขตทางปรากฏแน่ชัดหรือไม่ได้ขนาดมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ แล้วแต่กรณี ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตทางหลวง และกำหนดเขตสงวนสองข้างทางไว้เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวงได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ใดประสงค์จะปลูกสร้างสิ่งใดในเขตดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้ขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทางหลวง เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะทำได้ แต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนถ้าได้มีการสร้างหรือขยายทางหลวง

รัฐมนตรีอาจเพิกถอนประกาศกำหนดเขตทางหลวงหรือกำหนดเขตสงวนตามวาระหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสงวนที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลเข้าครอบครองโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศตามวาระหนึ่ง ให้มีแผนที่หรือแผนผังแสดงบริเวณที่ดินที่จะสงวนติดไว้ท้ายประกาศนั้น เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ ไม่มีผู้ใดแย้งสิทธิ ให้ที่ดินนั้นตกอยู่ในความคุ้มครองของผู้อำนวยการทางหลวง และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าครอบครอง หักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง

รัฐมนตรีอาจเพิกถอนประกาศการสงวนตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่มีการขออนุญาตจับจองที่ดินริมทางหลวง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งเว้นช่องทางไว้ให้เป็นมุมฉากกับแนวทางหลวงโดยมีขนาดกว้างยี่สิบเมตร เพื่อให้เป็นทางเข้าไปสู่ที่ดินข้างใน ช่องทางที่เว้นให้มีระยะห่างกันไม่น้อยกว่าห้าร้อยเมตร และให้ถือเป็นทางหลวงด้วย

เมื่อได้มีการเว้นช่องทางไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการอนุญาตให้ผู้ใดจับจองที่ดินเข้าไปอีก ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งให้ผู้ขออนุญาตเว้นช่องทางตามแนวเดิมต่อไป

เมื่อได้มีการอนุญาตให้ผู้ใดจับจองที่ดินริมทางหลวงตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงทราบ

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีการคำสั่งให้ผู้ใดเว้นช่องทางตามมาตรา ๖๖ แล้ว ภายในกำหนดเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับคำสั่ง ให้ผู้นั้นจัดให้มีหลักเขตปักแสดงให้เห็นเขตทางที่เว้นไว้โดยระยะห่างกันไม่เกินหนึ่งร้อยเมตรต่อหลักหนึ่ง และให้เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองระวังรักษาหลักเขตนั้นให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองไม่กระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงมีอำนาจเข้าปฏิบัติการได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ ๓

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

มาตรา ๖๘ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

การโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง โดยมิได้มีการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม

ส่วนที่ ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ได้خذขบวนการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสาม มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสี่ มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ให้ทางหลวงจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับ เบ่เปลี่ยนเป็นทางหลวงแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้กฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ยัง คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

มาตรา ๓๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน พระราชกฤษฎีกากำหนด แนวทางหลวงที่จะสร้าง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศกระทรวงคมนาคมกำหนดทาง

(๑๕)

หลวงที่มีความจำเป็นต้องสร้างโดยเร่งด่วนซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้คงใช้บังคับได้ตามอายุของพระราชกฤษฎีกานั้น

ในกรณีที่มีการเวนคืนตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ยังไม่เสร็จสิ้น ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงให้สอดคล้องกับความเจริญและการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๕๒ หน้า ๖ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๕)

พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล
เป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติ

เปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็น
เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕

(๒) พระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) พระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๔ ให้บรรดาสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นเทศบาลตำบลตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาลในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เรียกชื่อและกำหนดเขตของเทศบาลตำบลตามวรรคหนึ่งตามชื่อและเขตของสุขาภิบาลเดิม

มาตรา ๕ บรรดาการกระทำใดๆ ที่คณะกรรมการสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลได้กระทำไปแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และเงินงบประมาณของสุขาภิบาลที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้โอนบรรดาพนักงานและลูกจ้างของสุขาภิบาลซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นพนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างรวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิม และเพื่อประโยชน์ในการนับเวลาทำงานให้ถือเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวในระหว่างที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสุขาภิบาลเป็นเวลาทำงานของพนักงานหรือลูกจ้างของเทศบาล แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ให้โอนทรัพย์สินและหนี้ของเงินทุนส่งเสริมกิจการสุขาภิบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินทุนส่งเสริมกิจการสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๘

สิทธิและหนี้ที่สุขาภิบาลใดมีอยู่ในเงินทุนส่งเสริมกิจการสุขาภิบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินทุนส่งเสริมกิจการสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นจำนวนเท่าใดให้ถือว่าเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลนั้นมีสิทธิหรือเป็นหนี้ในเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๘ เท่าจำนวนนั้น

มาตรา ๙ ให้กรรมการสุขาภิบาลซึ่งได้รับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลนั้น จนกว่าจะครบวาระที่เหลืออยู่เดิมของกรรมการสุขาภิบาลนั้น

ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลให้ครบจำนวนของสภาเทศบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยเทศบาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของสมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคหนึ่ง

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่ว่าระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคหนึ่งมีเหลืออยู่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้นให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๐ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่งเลือกสมาชิกด้วยกันเองเป็นนายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีสองคนประกอบเป็นคณะเทศมนตรีแล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

เทศบาลใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๘ วรรคสอง ให้สมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลนั้นเลือกสมาชิกด้วยกันเองเป็นนายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีสองคนประกอบเป็นคณะเทศมนตรี แล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพิ่มขึ้น และให้คณะเทศมนตรีตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งในวันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะเทศมนตรี

มาตรา ๑๑ บรรดาข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกาศ มติ และคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลหรือกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

มาตรา ๑๒ ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาใช้บังคับกับเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สำนักทะเบียนอำเภอ ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานการทะเบียนราษฎรในเขตสุขาภิบาลเดิมยังคงมีหน้าที่ดังกล่าวในเขตเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๑๓ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอำนาจหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง หรือครบวาระแต่ไม่เกินห้าปี และมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเขตเทศบาลนั้น

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

(๒๓)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ
สุขาภิบาลมีโครงสร้างไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับปัจจุบัน
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะรองรับการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สมควรเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิมเป็นเทศบาลตำบล และยกเลิกการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๙ ก ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒)